

اُخ و طنه

نصير احمد احمدي
ترتيب وهاب

Ketabton.com

(۱)

د خړې هیلې په وزر کې خړیکه شوه. وزر یې ورپاوه، پورته پاتې کېدا یې له اختیاره ووته، لاندې پر شنو لوخو ورغله. چرپ! د ډنډ اوبه باد شوې، هیلې لوخو ته ور وښویېده، ځان یې غلی کړ. په سترگو یې زور را ووست. نه خلاصېدې، په اوبو کې نږدې چرپا راغله، یو چا تېزه ساه وهله، د هیلې زړه پورته پورته غورځېده.

پر مخ یې توده سا ولگېده، سترگې یې په زحمت رڼې کړې، زړه یې خولې ته راغی. د سپي تور وربوز و. د انسان لاس ور وغځېد، هیلې نارې کړې، سړي له جېبه تېره چاقو را وایست، یو نری غږ راغی: - شیرین اغا! مه بې حلالوه، ډېره نه ده زخمي، ساتم یې. سړي په خوشکه وویل:

- د سپي زویه په دې عقل، سارايي هیلې نو اموخته کېږي؟

(۲)

کړپا راغله. پيشو میو کړل. و یې ویل:

- کوکوکله ده. که بې بیا دلته، په کادانه کې ولیدم، مړه به مې کي.

چرگې نارې کړې:

- کوپ، کوپ، کتات.

پیشو وویل:

- کوکو کلي ته دومره چاپلوسي مه کوه! څه دې کړي؟ دوه خیرن چرگوري په دومره نارو نه ارزي. پوره څوارلس تازه هگي دې ورستې کړې.

د بوټونو غږ د کاداني له وره سره ودرېد. پیشو پورته پروړې (بوسو) ته وخته. ځان یې غلی کړ. د غوړیو له زنګ وهلو ټیمانو جوړه دروازه مازې چوله شوه. درب، خره هیلې پر خره ځمکه ولوېده.

دروازه بېرته پورې شوه.

سېرلي ناره کړه.

-بس، موږ خو ماړه شوو، يوازې همدا خيرنه پاتې وه.

پيشو له پورته را ټوپ کړل، تر هيلې راوگرځېده، ورو يې وويل:

-سېرليه! بد نيتي مه کوه. تر تا لوڅ کوني خو اوس هم ښه ده.

سېرلي منډه ور واخيسته، پيشو پورته پروړې ته ور ټوپ کړل.

چرکې وويل:

-پيشو، ټکي حيا نه لرې، کوچنيان به څه درنه زده کړي.

پيښو ور غږ کړل:

-په دوو مردار خوړو چرگوږو دومره مه نازېږه! ويده دي.

بېرته را کښته شوه. تر هيلې را وگرځېده، وې ويل:

-وزر دې ډېر درد کوي؟

چرکې ور ناره کړه:

-وه کم عقلي! مات وزر نو يې درده وي!؟

پيشو، هيلې ته نوره هم ور نږدې شوه. هيلې په راوتلو رډو سترگو ورته کتل.

پيشو وويل:

-رحمدله، خدای دې دا غټې سپرېمې ورکې که، دا ښکلی بشر نو د ويشتلو و!؟

سره ژبه يې د هيلې پر مات وزر تېره کړه. له ژبې يې ټک وايست، بېرته د پروړې سر ته وخته.

سېرلي وويل:

-چاپلوسي دې بې څه نه وه.

پيشو ور غږ کړل:

-ته چا نه بې غږولی، کرار کېنه، د وزر وینه مې ور پاکه کړه. ښه شوه. زخم به بې ژر جوړ شي.

د چرگې د پټر له گڼو، تخته بڼکو د چرگورو چونکا راغله. چرگې وويل:

-پيشو! ستا په مردارو نارو کې به څه وي؟! سم ووايه چې وينې ته پېريانو ونيولې.

پيشو پرېوته، لکې بې تر خېټې راوگرځوله، اوږد اړېمې بې وايست، پزه بې کش کړه، وبې ويل:

-سېرليه ټيزنه، کم خوره. هوا دې بدله کړه.

سېرلی غلی پروت و.

پيشو وويل:

-په دنيا کې مې د دوو کسانو له بويه بد راځي، يو د سېرلي، بل د رحمدل، اوف! ورک بې که، سا به دې در بنده کي.

له پروړې را کښته شوه. تر هيلی را وگرځېده، ودرېده، د هيلی پر مات وزر بې سره ژبه تېره کړه.

د چرگې ناره راغله:

-هيلی! ولې دې وانې ورته وتلې دي، اوږده، کلکه مښوکه لرې، دومره عاجزي ښه نه ده. پيشو به دې اخېر وخوري.

هيلی وترهېده. په دېوال پورې بې ځان ونيو.

پيشو وويل:

-هيلی! يو به د چرگې نه منې، دورواغ درته وايي، له وزره راوتلې وينې دې د خولې خوند را بد کړ، بس. ستا لپاره مې وختله.

هيلی چرگې ته ور نږدې شوه. مات وزر بې له ځانه بېل نيولی و.

چرگې پيشو ته وکتل:

-بلا دې په دا سپينو سترگو شه، ټكي شرم نه لرې.

پيشو په پروره كې ځان ته ځای جوړ كړ، غلې پرېوته.

چرگې هيلې ته وكتل، و بې ويل:

-نوره هم را نږدې شه!

هيلې ورغله.

چرگې وويل:

-له ما مه لرې كېږه، همدا ځای درته ښه دی.

غلې شوه، و بې ويل:

-ښه كيسه وكه. چېرته بې وويشتې؟

هيلې غريو واخيسته.

پيشو ور غږ كړل.

-مه بې پازابوه.

چرگې وويل:

پيشو! چوپه خوله ښه ښكاري.

هيلې ته بې وكتل، و بې ويل:

-ښه گرانې، چېرته بې وويشتې؟

هيلې په غريو كې وويل:

-سهار وخته له نورو هيليو سره په هوا كې روانه وم، اول مې په وزر كې څړيکه شوه، بيا درب راغی، پر گڼو لوڅو ورغلم

پيشو په خبره كې ور ولوېده:

-بيا دې پر مخ توده ساه ولگېده، سترگې دې رڼې کړې، تور، بدرنگه وربوز دې وليد.

د هيلی سترگې رډې را وختې:

-پيشو له کومه پوهېږي؟

چرگې وويل:

-دلته يې تر اوسه ستا غوندې درې نورې سارايي هيلی هم راوړې دي، ټولو همدا يوه کيسه کوله.

هيلی وويل:

-هغه هيلی چېرته دي؟

پيشو ور غږ کړل:

-رحمدل وخوړې.

هيلی يو دم وژړل.

چرگې وويل:

-وه کم عقلي پيشو، دا خبره نو د کېدو وه!؟

هيلی په ژړا کې وويل:

-ما هم خوري؟

چرگې وويل:

-نه. تا به ولې خوري!

پيشو ور غږ کړل:

-دورواغ درته وايي. ته نو څه د رحمدل د پلار لور يې. د خوراک لپاره يې ویشتلې يې. بس، څو ورځې به د رحمدل کوچنی زوی سات درباندي تېر کړي، بيا به دې کټوې ته ور واچوي، د خوندورې يخني ښوروا وړ يې، پاسته هډوکي به دې ما ته هم را ورسېږي.

چرگې ناره کړه.

-ډېر مردار مخ دې دی.

پيشو پر خپلو شونډو سره ژبه تېره کړه:

-چرگې مخ دې تور، سپينه وغږېدم، ته ووايه، د تېرو دريو هيلو هډوکي مې ونه خوړل؟

چرگه غلې شوه. د هيلې ژړا زور ونيو.

سېرلي چيغه کړه:

-غورږونه مو را وخوړل. خوب ته مې پرېږدئ که نه!

د سطل کړنگا راغله. چيغې شوې.

چرگې هيلې ته اشاره وکړه. دواړو د دېوال تر لوی سوري دباندي وکتل، يوه ځوانه نجلۍ د ړنگ سطل تر څنګ ناسته وه، ژړل يې، خپل سر ته يې لاس نيولی و. په عمر پخې ښځې له خپلو ګوتو د نجلۍ تور وېښته جلا کول.

ښځې يودم چيغه کړه:

-وه غلې، کاسيرې! سل وارې مې درته وويل چې په دې نري، ګاچ ټيکري کې د باندي مه وځه، خو ته د سړي لور نه شوې. تر دې خو چې لوڅه کارېز ته لاړه شې.

ښځه غلې شوه. يودم يې وويل:

-ما ته وګوره، يوولس وارې لنګه شوې يم، تر اوسه مې خدايکه له خپل سړي پرته يو وېښته هم چا ليدلی وی. د شپې هم له ټيکري سره پرېوځم، ښکلې په پرده کې ګرځم.

نجلی ژړل...

ښځې چيغه کړه:

-له مخې مې ورکه شه! بیا دې په دې نري ټیکري کې و نه وینم!

نجلی کوټې ته ننوته.

ښځې غټ دېک ور واخیست، د غوا غولانڅو ته په جگو پښو کېناسته. د شیدو له لومړۍ دارې سره د پیشو غږ راغی:

-کوکوگله بیا ولې داسې سره اېشي؟

چرکې ور وکتل، پیشو یې تر څنگ ولاړه وه.

پیشو وویل:

-د دې خلکو ټول کارونه همداسې دي، سر ته یې پام وي، کونې ته نه. د کوکوگلي خيشتک ته وگورئ. پرې دی. دا خو په رښتیا هم ښکلې په پرده کې گرځي.

چرکه او هیلې بېرته شا ته شوې. پیشو هم ورپسې ورغله. هیلې وویل:

-دا څوک وه؟

چرکې وویل:

-کوکوگله، د رحمدل ښځه.

غلي شوه.

پیشو ور غږ کړل:

-ولې یې زړه ور اوبه کوې، ټوله کیسه ورته وکه.

چرکې وویل:

-خه ورته ووايم؟

-ورته ووايه چې دا د رحمدل مشره ښځه ده، رحمدل يوولس اولادونه ترې پيدا کړل. دوه زامن او نهه لوني، خو کال مخکې يې پېغله لور په بدل ورکړه، نوې ښځه يې راوسته. رحمدل وايي چې دوه زامن مانا يو زوی، يو زوی يانې هيڅ. ښه او بده پېښېري، نارينه بايد يو درجن زامن ولري.

چرکه په خبره کې ور ولوبده:

-نو دا کيسې ولې هيلی ته کوې؟ د هغې يې پرې څه؟

پيشو وويل:

-هيلی بايد هغه څوک وپېژنی چې دا خوري، اخ! رحمدل نو د غوښې شوقي دی، مياشت مخکې يې د ژوندي پسه پر لم غاښونه ټينگ کړل.

د هيلی روغ وزر ولړزېد.

چرکې وويل:

-هيلی! چرت مه خرابوه، لوني يې خوږې دي.

پيشو وويل:

-نو په دې وطن کې خواږه خلک کله واک لري!

هيلی په ژړا کې وويل:

- بايد له دې ځايه لاړه شم.

پيشو وخنډل:

-داسې خبره وکه چې له عقل سره جوړه وي، د رحمدل کور څلور هسک دېوالونه لري، ور هاخوا باغ دی، څه! له باغه هم واوښتي، له غوږور سره به څه کوې؟ له سپرمو يې ان په غره کې هم نه شې خلاصېدای.

هيلی چرکې ته نا امېده سترگې ور واړولې.

چرگې وويل:

-دومره ځان ناگاره مه اچوه. غوږور دې ليدلى دى، د رحمدل ښكاري سپى.

د هيلى ژړا تېزه شوه.

چرگې وويل:

-راځه چې باغ ته لاړې شو، پام به دې غلط شي.

هيلى په ژړا كې وويل:

-دباندي مو پرېږدي؟

-هو، يوازې سپرلى منع دى، د تاكونو پانې خوري.

د پيشو غږ راغى:

-هيلى، كه زما منې د رحمدل له سترگو لرې گرځه! د دې خلكو د پام كار دى، وبه دې ويني، يو وار به يې د هيلى

ښوروا ته زړه وشي.

چرگې ورو وويل:

-هلې بچيانو خوب مو ډېر وکړ. راځئ! باغ ته ځو.

د چرگې د ټټر له پستو ښكو دوه ژېړ چرگوږي را ووتل. چرگه مخکې شوه، له سپرلي پرته ټول له سوري ووتل. هيلى شا

و خوا وکتل، يوه دېوال ته کتار خامې کوټې ولاړې وې.

پيشو ژېړې غوا ته ور وگرځېده. و يې ويل:

-غوا غولنې! ډېر مغرور مخ دې نه دى نيولى!؟

د غوا غټې سترگې رډې را وختې.

پيشو وويل:

-ولې داسې په تړه کې یې؟ څه دې کړي؟ په هضم شویو خوړو له سره شخوند وهي.

غوا رمبره کړه:

-اخ! تړلې یم، که نه درکې ختم.

پیشو وویل:

-شکر! ځینې کسان همداسې تړلي ښه دي.

په چرکه او هیلې پسې چابکه روانه شوه.

له کوره باغ ته کوچنی وړ وړ پرې و. په کور کې شین ډکی نه ښکارېده، خو باغ ګڼ ټاکنه لرل، بل سر ته یې د توتانو زړې ونې ولاړې وې.

هیلې یو ناڅاپه منډه کړه، د لښتي رڼو اوبو ته وړ ولوېده. اوږده ژېړه مښوکه یې د وزر په لندو ښکو کې ننه ایسته.

چرګې ورغړ کړل:

-په اوبو کې همداسې لاندې څه! لښتي د توتانو سیوري ته تللي دي.

چرګې یو دم چیغه کړه. په منډه د خپلو چرګورو مخې ته ودرېده، سترګې یې رډې راوختې، شا و خوا یې وکتل، سره ساه یې وایسته، د یوه چرګوري له ژېړې مښوکې یې د انګورو غوره لرې کړه. ورو یې وویل:

-پام! دنیا ته نوي راغلي یاست، فکر کوئ چې ټول مو د مور غوندې مهربانه دي، رحمدل نه پېژنئ! خام به مو وخوري.

پیشو وویل:

-چرګې! زه خو اوږدغوږي ته وایم.

چرکه له خپلو چرګورو سره د لښتي پر ژۍ روانه شوه.

ناڅاپه د یوه چرګورې پښه وښویېده، چرګې نارې کړې، هیلې په بېړه بېرته را وگرځېده، اوږده غاړه یې وړ وغځوله. د چرګوري وزر یې په خپله مښوکه کې ونيو، وچې ته یې را وایست.

چرگوري وټوخل، چرگي ژړل...

پيشو وويل:

-چرگي! ښه مور نه يې!

سپي وغيل، پيشو ونې ته وخته. سپي لاندې ورته ودرېد. خوله يې پورته ونيوله، خو ځله يې وغيل.

پيشو وويل:

-ډېر بد مخ دې دى. د مورگانو زار (زهر) به درته پيدا کوم.

سپي هيلې ته ور وگرځېد. هيلې وارخطا وه. سپي خپلې اوږدې شونډې وپرې کړې، هيلې ته يې سپين غاښونه ور وښوول. پوه يې کړه چې لري تگ يې په خير نه دى.

هيلې لري اخيستي وه.

سپي روان شو.

چرگي وويل:

-هيلې، که ته نه واى، زوى به مې مړ و.

پيشو له ونې را کښته شوه. ټول د توتانو خوا ته ورغلل. نجونې وې، ځينو جامې پرېمځلې، نورو غالى ته برسونه نيولي وو.

يو دم يوې له رنگه سرې پېغلې منډه را واخيسته. هيلې يې له اوبو ور پورته کړه، پر خپل مخ پورې يې ونيوله. و يې ويل:

-اخ! څار، څومره ښکلې.

بله نجلۍ راغله، د هيلې وزر يې وکوت. له يوې ټوټې يې تراډه وايسته، وزر يې وتاړه.

دواړې بېرته لندو جامو ته ورغلې.

پيشو وويل:

-په دې کور کې زړه شوم، خو د يوې هم داسې مينه نه راباندې راغله.

چرکې ور غږ کړل.

-نه اخلاق لرې، نه رنگ. مينه خو دليل غواړي.

پيشو ناره کړه:

-خدای خو هسې خره نه بې پيدا کړې، له پتارۍ را دې خوا شه.

هيلی مخ ور واړاوه، خره تر يوې ونې لاندې ولاړه وه، لږ ور ها خوا پر يوه ټيټ لږگي باندې ټومبل شوې زړې ټوټې باد رپولې.

هيلی چرکې ته مخ ور واړاوه:

-پتارۍ؟

چرکې وويل:

-د رحمدل مشره لور بې همدلته پرېمنځله، دا خلک د مړي د پرېمنځلو ځای ته پتارۍ وايي.

پيشو خړې ته ورغله، ترې را تاو شوه، و بې ويل:

-زړه مې دی چې په دا تور کوناټي دې کلکه خوله در ولکوم.

چرکې ور ناره کړه:

-وه مردار خورې، پخوا خو داسې بې ادبه نه وې، څه درباندي وشول. لکه چې دا پوچې خبرې دې له رحمدله زده کړې!

پيشو وويل:

-خړې ته دې پام دی؟! داسې مظلومه قواره بې نيولې چې ستا به هم غوسه ورته راشي.

چرکې وويل:

-تر تا خو اوس هم ښايسته ده، ورته وگوره، غټې ټکې تورې ښورې سترگې لري.

پيشو وويل:

-سترگې يې څه کوې، دومره غټه ده، خو پروڼ کوچني سپي سپکه کړه، د زړه دربا يې رحمدل هم اورېدله.

خرې وويل:

-نو څه مې کړي وای؟

-يو څه زړوره شه.

-څنگه؟

-اوس به يې در وښيم.

پيشو ونې ته وخته، سپي ته يې ور ناره کړه:

-اوږد غوږې، خرې کنځلې درته وکړې.

سپي په سترې سا راغی.

پيشو وويل:

-خړه وايي چې د سپي ډېر سپی مخ دی.

سپي وغږېد.

-خرې، رښتيا؟

نږدې ورغی. د خرې اوږده غوږونه لږ زېدل.

پيشو وويل:

-خرې! شا ور واړوه، خولې ته يې سمه مضبوطه لغته ورکه.

خرې له وېرې ډکې سترگې پورته پيشو ته ونيولې.

پیشو وویل:

-زما خبره ومنه. نه تاوانی کېږي.

خړه یو وارې پورته وغورځېده، سپي کورنچ وهل، پر ونه ورغی، درب. ولوېد. بېرته پورته شو، منډه یې واخیسته.

پیشو له ونې را ټوپ کړل، خړې ته ورغله:

-خومره اسانه وه. عاجزي هر وخت په درد نه خوري. د سپي به دا لغته ټول عمر په زړه وي. بیا به پورته درته و نه کوري.

هیلی نجونو ته وکتل، و یې ویل:

-چرګې! دا ټولې د رحمدل لونې دي.

پیشو چیغه کړه:

-چوپ.

پرېوته، پر چمن یې غوږ کېښود. گڼو وښو ته پر ټټر ور وښویېده، یوه شېبه غلې وه، بیا یې یو دم ملا سره راټوله کړه،

ټوپ یې کړ. بېرته راغله. په غوسه یې وویل:

-چرګې، دا تا هوښیار کړي دي.

-څوک؟

-موږکان. زما تر ټوپ له مخې سوري ته ننووت. پرون هم له یوه سره غږېدې.

هیلی وویل:

-موږک له تا ډارېږي، ته له سپي، ولې؟

پیشو لمر ته پرېوته، و یې ویل:

-هیلی! ته خو تر خړې هم کم عقله یې. موږ د یو بل دښمنان یو.

-خو ما خو ځايه موږک، پيشو او سپی گډ سره ليدلي دي، د انسانانو په کورونو کې اوسېدل، د يو بل ښه دوستان وو.

چرکې ورو وويل:

-هيلی! ستا لپاره وایم. بل ځای داسې ساده خبره مه کوه!

د خدا غږ راغی، دواړو ور وکتل، پيشو په چمن کې رغېدله. وروسته يې په خدا کې وويل:

-هيلی! څه دې وفرمايل؟

-څه چې دې واورېدل، خو زه رښتيا وایم، ما نيمه دنيا ليدلې ده، په ډېرو ملکونو کې مې د خلکو په منځ کې ژوند کړی.

د پيشو خدا زور ونيو.

چرکې وويل:

-هيلی! پټه خوله دې ښه وه. هوبنياره مالومېدې.

هيلی وويل:

-رښتيا وایم. هر ځای خو رحمدل دوی نه شته چې د هوا مرغان لا نه دي ترې پاتې. په نوره دنيا کې انسانان د مرغانو عزت کوي. خوراک ور اچوي، له ليدو يې خوند اخلي. ما ته وگوره، تېر ټول منی مې د يوه ښار په منځ کې تېر کړ. لوی پارک و. پراخ ډنډ يې درلود، سلگونه مرغان پکې اوسېدل. ما په خپله مښوکه د انسانانو له لاسونو بيسکېټ را اخيستی دی.

پيشو وويل:

-هيلی، گوره! زه خره نه يم.

خرې وويل:

-پيشو، لغتې ته دې زړه شوی؟ دا خووم ځل دی چې ما توهينوې.

پيشو وويل:

-خړې! توبه مې ده، کاشکې مې نه وای زړوره کړې. د ځينو پوهول تر ګټې، تاوان لري. ښه هیلې! چټیاپ دې خلاص شول؟

:هیلې وویل

مه یې منئ، خو له موږ سره به انسانانو عکسونه اخیستل. د چا له لاسه چې به مو ډوډۍ واخیسته، خوشاله به وو.

هیلې غلې شوه. چرګې ته یې وکتل، و یې ویل:

-ځواب دې را نه کړ، دا ټولې نجونې د رحمدل لوني دي.

-هو. خو هاغه یوه یې دویمه ښځه ده.

-کومه؟

-هاغه چې تر نورو یو څه ګوښې جامې پرېمنځي. هاغه د سره مخ، شنو سترګو او ژېړو وېښتو واله در ښیم.

هیلې وویل:

-هغه خو وږه نجلۍ ده.

-بس! د رحمدل د دویمې لور همزولې یې وګڼه. خو و یې کړه.

هیلې نجونو ته وکتل، و یې ویل:

- په نوره دنیا کې په دې عمر د نجونو خولې له خدا نه سره ټولېږي، خو دوی تروې ټنډې نیولې. ولې؟

-دا نجونې له خدا منع شوې دي. هاغه د تور ټکري نجلۍ وینې؟

-هو، سپین مخ او خړې سترګې لري.

-نه، ور ها خوا. هاغه شین خالی چې له ټېکري یې پېچلي وېښته را وتلي.

-و مې لیده.

-مياشت مخکې يې په ګودر کې په زوره خندلي وو. دا خبره يوې کليوالې کوکوګلې ته کړې وه. کوکوګلې د دې نجلی مخ پر ځمکه ور وسولاوه، ورته ويل يې چې ولې داسې مسته يې. يارانې ته دې زړه شوی.

دلته د نجلی له خندا هم د شهوت مانا اخيستل کېږي. خندا يانې بې حيايي.

پيشو وويل:

-چوپ شئ، د مورک چوپا نه اورئ!

ټول غلي شول.

يو دم په اوبو کې چرپا شوه. ټولو ور وکتل، يوه دوولس کلن هلک دويمه نجلی هم لښتي ته ور ټېله کړه، دوې نجونې په بېړه له اوبو راوختې. هلک خندل، خو لنډې نجونې لږزې اخيستې وې. يوې يې ژړل.

پيشو وويل:

-زما سترګې تر تاسې تېزې دي، د نجلی شونډه وينې ده، په هماغه ځای کې د لښتي ژی راوتلې تيرې لري.

هيلی وويل:

-نجونې ولې څه نه ورته وايي؟ دواړې تر هلک پياوړې دي، يوه يخ رپوي، بله ورته ژاړي.

پيشو وويل:

-دا باتور نومېږي.

-څه مانا؟

-يانې تورزن، بس، سرونه پرې کوه. د دې خلکو ډېر نومونه لا وحشتناکه دي. باتور د کوکوګلې دويم زوی دی. نجونې د رحمدل او کوکوګلې له ډاره څه نه شي ورته ويلای. يوه ورځ يې يوې خور له باتور سره مازې خبره اړولې وه، پلار يې شنو لښتو ته واچوله، ويل يې چې تاسې ټولې يوه خوا، باتور بله خوا. ټولې به د باتور بچک پښو ته حلالې کم.

چرګې وويل:

-هاغه دی، رحمدل هم راغی.

په تاكونو کې يو چاغ سپړی ودرېد. گېډه يې تر ده نيم گز مخکې را وتلې وه.

پيشو وويل:

-هيلي، همدې سپړي ښکاري ټوپک درته ونيو، چخړنه سترگه يې پټه کړه، ټک، چيوووووو، بوڅه يې را واپړولې.

هيلي تر ونې پټه شوه.

پيشو وويل:

-زړه دې غټ ونيسه! له دومره لرې دې نه ويني.

يو دم د کور د خوا له دروازې يو ځوان راغی. له رحمدل سره ودرېد. څه يې وويل، بېرته تر دروازې ووت.

پيشو وويل:

-دا يې مشر زوی دی، يو ويشت کاله عمر لري، غيرت نومېږي، خو د شپې له ډاره بولو ته نه شي را وتلای. تر اوسه لا کوکوگله په چوتره کې ورته ولاړه وي.

غلې شوه، له لرې يې رحمدل ته وکتل، و يې ويل:

-د رحمدل بربټونه داسې په اسانۍ نه څرېږي. يوه خبره خو شته.

بېرته دباغ دروازه خلاصه شوه. غيرت يو پسه تر غوږونو نيولی و.

پيشو وويل:

-بايد پوه شم.

تر لښتي يې ټوپ کړل، د تاكونو په جووه کې يې منډه واخيسته. پسه ته نږدې ودرېده.

رحمدل وويل:

-غيرته زويه! ولې ورته گوري؟! مريض پسه چا جوړ کړی! ورشه، چاړه راوړه!

پيشو پسه ته ور نږدې شوه. و يې ويل:

-سر خو دې غټ دى. څه بلا وهلى يې؟

پسه مړې سترگې وړ واړولې:

-ښه نه يم، د خولې خوند مې بد دى، دا دوې ورځې مې د وښو څكه نه ده كړې.

غيرت اوږده چاره راوړه.

رحمدل په جگو پښو كېناست. چاره يې يوې ښوۍ ډبرې ته ونيوله.

پيشو وويل:

-شېبه وروسته به په همدې چاره مړۍ در پرې كړي.

پسه وچونگېد. سترگې يې له اوبښكو ډكې شوې.

غيرت وويل:

-شيرين اغا! په دې پسه مو د خداى زور پيسې وركړې دي، پوره لس زره اوغانۍ. يو څه وخت به لا نور هم ورته وگورو.

رحمدل وويل:

-نه وينې چې سپكه يې ختلې ده؟

پيشو وويل:

-پسه! غواړې چې له چارې خلاص شي؟

پسه وويل:

-هو.

-په رحمدل منډه وړ واخله. مناسب ناست دى، غټه ككړۍ دې د رحمدل كوناټو ته سيخېداى شي.

پر پسه لړزه راغله.

پیشو وویل:

-هسې دې هم وژني، زما خبره ومنه.

-له وسه مې نه کېږي.

-بس، د ژوند لپاره دې وروستی قوت سره را ټول که.

پسه، د مخې په پنبه ځمکه وگروله، چټکه منډه یې واخیسته، درب شو. رحمدل د انگورو تر یوې پنبې هوايي تېر شو، په دویمه کې یې دوره پورته شوه.

غیرت په خوشالي ناره کړه:

-شکر خدایه! پسه جوړ تیار دی، له تاوانه بچ شوو.

دوره کېناسته، د رحمدل پټکي په غاړه کې پروت و، پکه ککړی یې له خاورو نه برېښېده.

پیشو، پسه ته ورغله، و یې ویل:

-په دنیا کې کمزوری مخلوق ژوند نه شي کولای، زړور به یې. هله، مازې د یوه تاک پاڼه په خوله کې ونیسه. دا به دې د اشتها د درلودو نښه وي.

پسه په زحمت یوه پاڼه ور وشکوله، مازې څوکه یې په غاښونو کې تکیه کړه.

پیشو ور غږ کړل:

-اوس نو لږ موسک شه، خندا یانې د پوره صحت نښه.

پسه سپین غاښونه را وایستل، پاڼه ولوېده. غیرت یې تر غاړې لاس تاو کړ، له پسه سره کلا ته ننوت.

پیشو بېرته د توتانو سیوري ته ورغله. و یې ویل:

-چرکې، هیلې څه وایي؟

چرکې وویل:

-ناپریتې ولي. وايي چې دلته ولې نجونې مکتب ته نه ځي؟

پیشو په چمن کې اوږده وغځېده. خړې ته یې وکتل:

-سپرېمې خو دې غټې دي، وږې یم، د کوم موږک بوی دې نه دی حس کړی؟

خړې په غوسه ور وکتل.

هیلې وویل:

-رښتیا وایم.

پیشو وویل:

-څه؟

-په نوره دنیا کې نجونې درس وایي، دا نجونې ولې له مکتبه پاتې دي؟

پیشو کېناسته:

-هیلې! ډېره ساده ګله یې، کم عقلي پوښتنې مه کوه. دلته لا هلکان په سخته مکتب ته پرېږدي، نجونې خو پرېږده.

یو دم ودرېده، وې ویل:

-راځه!

هیلې ګردې حیرانې سترګې ور واړولې:

-چېرته؟

-راځه چې د دې وطن د نجونو د ژوند مازې یوه څنډه در وښیم.

رهي شوه. دواړې پتاری ته ودرېدې. پیشو وویل

-دا نجیبه نومېده. تر شیدو سپینه وه. تر پڼیر پسته. شنې، غټې رڼې سترګې یې درلودې. په هفتو هم نه لمېدېده، خو اوږده تور وېښته یې خدایي ځلېدل. د زیرو وېښتو هر تار یې د خیاطي د ګوګړۍ تر تاره ډبل و. درې کاله مخکې یو دم

ناروغه شوه. سترگو يې تورې حلقې پيدا کړې. نه يې ډاکټر وليد او نه يې چا پوښتنه وکړه. نجلی ورو ورو ډنگرېدله،
اخبر يوازې پوستکي پاتې شوه.

مور او پلار يې خفه وو، خو د نجلی ناروغي يې زړونه نه خوړل، بله اندېښنه ور لوبېدلې وه. دلته چې څو مشره خور نه
وي واده شوې، دويمه يا درېيمه يې څوک نه غواړي.

څلور هډوکي ناروغي نجبيې ته به نو کوم رويار راته!

وخت ووت. د نجبيې له رغېدو يې هيله وخته، دواړو د نجلی مرگ د کور پرده گڼله.

يو سهار مې د کوکوگلي چيغې واورېدې، ورغلم، نجبيه مړه پرته وه. خدای خبر، ما لا تېر مازديگر وليده. په ولاړو يې
لمونځ کاوه. سجدې ته چټکه ورتله.

نجبيه يې همدلته پرېمنځله، مور يې د نورو ښځو تر مخ خاورې بادولې، ځان يې له خوراکه لوبدلی گاڼه، خو ما پخپله
ولیده، پټه به دالان ته ولاړه، د پنځو نفرو حق به يې وخوړ. د دې خلکو ټول کره وړه لباسي دي.

پيشو غلي شوه.

هيلی وويل:

-خو د نورې دنيا خلک داسې نه دي، يوه ورځ مې په ډنډ کې لامبو وهله. څلور کسان راغلل، ښځه، سړی او دوې
وړې نجونې. نجونو په توپ پسې مندې کړې، خو سړی او ښځه نږدې د لرگي پر اوږده څوکۍ راته کېناستل. له خبرو
يې پوه شوم چې د نجونو مور او پلار دي. دواړه د خپلو اولادونو په صحت غږېدل، نجونې تکې سرې، چاغې، روغې
جوړې وې، خو دوی سره ويل چې د نجونو د ډاکټر د چيک اپ وخت را نږدې دی، له بانکه پور اخلو، دواړې بايد له
سره تر پښو معاینه شي.

پيشو وويل:

-خو رحمدل او کوکوگله داسې نه دي. راځه.

دواړې لښتي ته ورغلې، نجونو ته نږدې کېناستې.

پيشو وويل:

-د رحمدل دويمه لور يې په بدل ورکړه، تېره مياشت راغلې وه، مور ته يې بدې ورځې کولې، ويل يې چې پنځوس کلن مېړه مې پوډري دی، د ورځې مې درې ځله لښتو ته اچوي، په کور کې يې هيڅ هم نه را پرېښودل، زما له دې ځايه ورې د واده ګاڼه خو پرېږده، ان پيالې يې لا خرڅې کړې، خو مور يې ورته وويل چې نه، مېړه حق درباندي لري، خپل کور يې دی، که دې مړه هم کړي، عزت ته به يې ګوري.

لور يې چيغې وهلې، ويل چې خبره له عزته تېره ده، ټوله ورځ د ولسوالي په بازار کې سوال کوي، په خاورو او ډېران کې له سپو سره پروت وي... خو کوکوګلې ورته ويل چې له خپل نصيبه يې وګڼه، اوس دې نصيب په هماغه کور کې ليکل شوی دی، جنازه به دې ترې وځي. دا خلک خپل ټول حماقت يا په نصيب ور اچوي يا په شيطان.

پيشو غلې شوه. و بې ويل:

-دا مخامخ يې درېيمه لور ده. سايره نومېږي.

يو دم يې هيلی ته وکتل:

-ته يو وار لمر ته شه.

هيلی حيراني سترګې ور واړولې.

پيشو وويل:

-نه دې خورم.

هيلی لمر ته ودرېده.

پيشو وويل:

- وزرو دې اوه رنگه رڼا پيدا کړه، اوس نو د سايرې وېښتو ته وګوره! ستا د وزرغوندي ځلېږي، خوارکي نه ده خبره، رحمدل يې په پټه د سودا خبره کړې. بس! مالګه (شيريني) يې يوازې جوړجاړي ته ماته ده، رحمدل يو ويشت لکه ولور غواړي، کونډ تر اتلسو لکو ور پورته شوی دی. کونډ له اولې ښځې هم اولاد نه لري. ډاکټر ورته ويلي دي چې مشکل په تا کې دی، وچ يې، خو کونډ يې نه مني. خير، کونډ څه تاوان کوي! که يې اولاد ورته پيدا کړ، وا وا، که نه، په داسې ښکلې پېغله خو به يې سات تېر وي، که وتښتېده، وايې به چې مرداره ده، هلئ، ولئ يې.

د لته د نجلی د مرګ پوښتنه نه شته. بس! يوازې د مردارې ټکي ور پورې وتړه. ټک، پر تندي يې وله.

هيلي وويل:

-خو په نوره دنيا کې نجلۍ خپل واک لري، تر اتلس کلنۍ خو يې قانوني ودېدا جواز نه لري، وروسته يې هم خپل زړه. واده کوي، نه يې کوي، څه وخت يې کوي، له چا سره يې کوي! خپله خوښه يې ده.

پيشو وويل:

-دا خبرې نو بيا رحمدل دوی ته کوپر ښکاري. اوس پوه شوم چې په رښتيا دې نيمه دنيا ليدلې ده. رحمدل خبرونه نه قضا کوي، ډېر وخت راډيو اوري، زه هم کله کله ورته ناسته يم. يوه ورځ يې په راډيوکې هم ستا خبره وکړه، خو رحمدل نسوار تو کړل، د راډيو ستن يې واړوله، په غوسه يې وويل چې د انگرېز بچيان د کوپر قانون رانښيي.

پيشو غلې شوه، دريو نورو نجونو ته يې وکتل:

-زرمينه، نوريه او گلالي هم هاغه دي غالي پرېمنځي، غټوکې ښکاري. نورې دوي ورې خويندې يې په کور کې دي. يوه بله يې په ورکتوب کې مړه شوه، د دوو مياشتو وه، کوکوگله په خوب کې ورباندې ور اوښتې وه.

واښه وښورېدل. پيشو ور وکتل، د خري ډنگرې پښې وې.

پيشو وويل:

-خري، اعصاب مې مه را خرابوه، بيا به وايې چې درباندي کرمه يم. لږ لري ودرېږه، د خولې دې بد بوی ځي. چرکه هم له خپلو بچونو سره راغله.

هيلي وويل:

-د رحمدل دا دويمه ښځه ښايستوکې ده، خو غاړه يې سره ښکاري. ولې؟

پيشو وويل:

-نيازي نومېږي. دا د رحمدل د خپېرې نښه ده، رحمدل درانه لاسونه لري، خدای که يې د خپېرې نښه مياشت هم ورکه شي.

هيلي وويل:

-ولې؟ نیازی څه کړي وو؟

-پیشو چرګې ته وکتل:

-چرګې، چوچونې دې لرې که، بیا راته و نه وایې چې بې ادبه یې، د ماشومانو خبرې نه دي.

چرګه له خپلو چرګورو سره لاړه.

پیشو وویل:

-دوې شپې مخکې دباندي په خوړو پسې گرځېدم، شپه وه، خو سپوږمۍ ته د موږک برېت هم ښکارېده. د رحمدل غوسه ناک غږ راغی، په کړکۍ کې ورته کېناستم. یو ځای پرده چوله وه. رحمدل له نیازی مچکه غوښته، ساده مچکه نه وه، له شونډو یې خوله اخیسته، خو د نیازی زړه نه و. رحمدل ته غوسه ورغله، له نارو سره یې شنه نسوار بادېدل. بیا یې د ښځې غاړې ته کلکه خپېره ورکړه. ویل یې چې یا د مېړه حقوق نه دي در مالوم، یا کوم بل یار لرې.

خرې وویل:

-نیازی ملامته ده، ټکه خو نه لوبده. پردي سړي خو خوله نه ترې غوښته.

پیشو ور وکتل، له ډېرې غوسې یې د برېتو تارونه ښغ ودرېدل. و یې ویل:

-خرې، سترګې دې پټې کړه.

خرې په حیراني ورته کتل...

پیشو وویل:

-زما خبره ومنه.

خرې سترګې پټې کړې.

پیشو وویل:

-همدا اوس دې په ذهن کې د رحمدل خبره در تېره که.

-را تېره مې کړه.

-رحمدل درغی.

خرې وویل:

-راغی.

-مخ ته یې خپلې غټې، له وېښتو ډکې سپرې او تورې ډبلې شونډې در نږدې کړې.

-دا یې را نږدې. نو څه؟

-یو دم یې ستا پر پلنو تورو شونډو، خپلې لنډې شونډې کېښودې. د رحمدل له نسوارو ډکې ترخې لارې خولې ته درغلې...

خرې کانګې کړې، مخ یې واړاوه. تر ډېره یې زړه هسکېده.

هیلى وویل:

-بدمرغه ښځه. له دې سره به څوک شپه تېره کي.

پیشو په خبره کې ور ولوېده:

-ولې نصیب؟! نصیب به شپه ورسره تېروي، دا خلک هر څه په نصیب پورې تړي. رحمدل یې په نصیب کې و. نیازى به تر مرګه همدې مردارخور نصیب ته ناسته وي.

هیلى وویل:

-په نوره دنیا کې هم ښځه او مېړه له یو بله مچکې اخلي، خو دوی تر ویدېدا مخکې غاښونه پاک پرېمنځي. د دواړو په سرو شونډو او سپینو غاښونو د چا مینه راځي. ان ځینې یې له ګډې ویدېدا مخکې تر اوبو وځي، سپرې وهي.

پیشو وویل:

-خو دلته رحمدل دوی دي. له تخرګو به یې د خولو خوړسکې خېژي. خوله به یې د تفداني بوی ورکوي، له اتلس کلنې نجلۍ به خوله غواړي. توبه.

غلې شوه، و یې ویل:

-ورته وگوره! د نیازی سرې شونډې او سپین غاښونه به دې د رحمدل پر تورو شونډو او چینجنو غاښونو ولورېږي!؟ د رحمدل تر پنډو تورو شونډو خو د خړې شونډې ښایسته دي.

پیشو خړې ته وکتل، و بې ویل:

-خړې! تا ته به خوله درکم، خو رحمدل ته نه.

خړې ته غوسه ورغله.

-نه کرارېږي؟

چرکه له خپلو چرکورو سره راغله، و بې ویل:

-پیشو! مردارې خبرې دې خلاصې شوې.

پیشو وویل:

-که څوک واقعیت ووايي، مردارې بې بولي.

د رحمدل نارو راغله:

-وه د غوا لورانو، ډوډۍ نه راوړئ، سره غرمه مو کړه.

ټولو ور وکتل، رحمدل د تاکنونو په منځ کې را روان و. نجونې ودرېدې، هیلې تر خړې پټه شوه.

رحمدل راغی، یو دم بې چيغه کړه.

-څه د سپي سترگې مو راته نیولې دي، انسان مو نه دی لیدلي. یوه گوله زار (زهر) راوړئ که نه؟

پیشو په ملنډو وویل:

-اها! انسان!؟ په هر چا پورې د انسان نوم پورې وي.

نیازی سپین لاسونه لښتي ته ور ټیټ کړل، د روانو رڼو اوبو سر د پوډرو ځگ واخیست. ښځه د وړې دروازې خوا ته ورغله.

رحمدل د ونو سيوري ته پر ليمځي کښاست. کړپا راغله، يوې وړې نجلۍ تر ځان غټ چلمچي را اخيستی و. تر شا يې بله نجلۍ له دسترخان سره را روانه وه.

هيلی وويل:

-رحمدل همدلته ډوډۍ خوري؟

پيشو ځواب ورکړ:

-هو، پخوانۍ عادت يې دی، د هوا له گرمېدو سره يې د غرمې ډوډۍ په باغ کې وي.

رحمدل چيغه کړه!

-څه ته گوري؟!

وړې نجلۍ له لښتي بدنۍ ډکه کړه. چلمچي يې ورته کېښود، د رحمدل له لاسونو خړې اوبه تويې شوې.

هيلی وويل:

-رحمدل خو په لښتي کې هم خپل لاسونه پرېمنځلای شواي. دوه گامه لرې نه دی، دې وړې نجلۍ ته وگوره! له کوره يې تر ځان غټ چلمچي راوړ.

پيشو وويل:

-دا نو بيا رحمدل ته خوند نه ورکوي، دا خلک په چلمچي کې خپل عزت ويني.

نيازۍ له دوو کاسو سره راغله، ټوډه يې ووهله، خو ځان يې قابو کړ.

رحمدل ور ناره کړه:

-ولې دومره هوايي يې، څه خبره ده! کوم يار دې در په زړه شوا! ځمکې ته نه شې کتلای؟

ښځې دسترخوان هوار کړ، غبرگې کاسې يې پرې کېښودې.

پيشو پر خپلو شونډو ژبه تېره کړه.

-اخ! د پسه سر.

هیلی ور وکتل، په یوه کاسه کې له لنډې ډوډۍ مړ تاو پورته کېده، بله د پسه سلامت پوخ سر نیولې وه.

پیشو وویل:

-خړې! شکر وباسه چې حلاله نه یې، که نه اوس به دې له کاسې تورې سپرې راوتلې وې.

خړې یوازې ور وکتل.

د رحمدل دواړه زامن راغلل.

مشر یې دسترخوان ته ورغی، باتور هیلې له ځمکې ور وړ واخیسته، و یې ویل:

-والوڅه.

هیلې یې پورته واچوله، پر ځمکه ولگېده، کغ یې کړل.

باتور دسترخوان ته ورغی.

هیلې د پیشو تر څنگ عاجزه ودرېده، سترگې یې ډکې وې.

پیشو وویل:

-خوامه بدوه، د دې خلکو همدا ساتېري ده.

د رحمدل غږ راغی:

-باتوره بچکه! لاس درنه هېر شول.

هلک چلمچي ته کېناست.

رحمدل ناره کړه!

-مړې سترگې دې راته نیولې دي، ړنده یې، هلک ته د لاس اوبه ور واچوه.

نیازی په منډه راغله، بدنې یې ور پورته کړه.

د رحمدل له لارو سره لنده ډوډۍ باد شوه:

-لانت (لعنت) دې پر تا وي، ډېرې سپۍ سترگې دې دي، بنوروا ټکۍ مالگه نه لري.

نیازی لړزې اخیستې وه.

رحمدل کاسه پورې وهله، غوښه یې ور نږدې کړه.

پیشو وویل:

-مخ دې یې تور شي، غوښې ته یې چل جوړاوه.

پیشو ځوانې ښځې ته وکتل، د ښځې ډکې سرې شونډې سره سرینس وې، خو له سترگو یې مړې اوبښکې بهېدلې.

پیشو وویل:

-بلا دې پرې وگرځه.

د هیلې غږ راغی:

-په کاسه کې سلامت سر پروت دی، دا خو به سرې وڅوري، ښځو ځان ته بل دېگ باندې کړی؟

پیشو وویل:

-نه، ښځې به په پاتې شوې بنوروا کې یوه بدنۍ اوبه ور اضافه کړي، دوی ته یوازې لنده ډوډۍ ور رسېږي.

-ولې؟

-مه پسې گرځه. نیازی ته وگوره، سلامت رحمدل یې په یوه اوبښکه نه ارزي.

غلې شوه، و یې ویل:

-که مې واک درلودای، رحمدل مې یې پښو ته حلالاوه. اخ! نصیب، نصیب، نصیب. د رحمدل سترگو ته وگوره! د کربوړي غوندې گردې سترگې یې یو تار باڼه نه لري، خو د ښځې بنورو غټو سترگو سم سیوري جوړ کړي دي، ورته څیره شه، لمر یې پر سر ولاړ دی، پر نیمایۍ غومبرو یې د ښو سیوري راغلي دي. هیلې! غاړه یې ستا تر غاړې اوږده

ده، خو د رحمدل سر په اوږو پورې نښتی. د رحمدل پښې دې خدای نه در ویني، پروڼ یې د پوندو چاودو ته ستن نیولې وه، گنډلې یې.

پیشو غلې شوه، و یې ویل:

-که ښایسته ځوان وای، همدا اوس مې د رحمدل سر د لښتي په اوبو کې مانډه، ده به له چاودو ډکې پښې وهلې، لاسونه به یې خوځول، په اوږدو خیرنو نوکانو به یې ځمکه کیندله، خو ما به تر هغو نه پرېښوده چې په اوبو کې یې له تورو شونډو اخبري ډومبک نه وای راوتلی. بیا مې نیازی په غبر کې اخیسته. د باغ تر دېوال مې اړوله. غر، ځنگل، دښته، فرق یې نه کاوه، خو داسې ځای مې وږه چې بنیادم نه وای.

ما به د نیازی پر زنگانه سر ایښوده، خلاص، پاسته وښته به یې زما پر مخ پراته ول، دې به مچکې رانه اخیستې، ما به نخرې کولې، اخ، څه عاشقانه فضا!

غلې شوه. و یې ویل:

-توبه! ښه ده چې انسان نه یم، رحمدل به وای.

چرکې او هیلې وځنډل.

پیشو وویل:

-خړې! ستا وربوز ولې څرېدلی دی. تر اوسه مې یو ستا خندا ونه لیده یو د رحمدل.

د رحمدل غږ راغی:

-دا سر مات که.

نیازی په لړزنده ګامونو ورغله. د پسه سر یې ور واخیست، لښتي ته نږدې یې ډېره ورته ونيوله. بېرته راغله، د پسه ککړۍ یې ځنډ وهلې، په کاسه کې سپین چکی ماغزه ولوېدل.

رحمدل په خوند وویل:

-باتوره بچکه! درواخله، ماغزه به دې قوي شي.

هیلې وویل:

باتور مکتب ته ځي؟

-پيشو ور وکتل:

-نه، تر څلورمه يې ووايه، پلار يې منع کړ، ويل يې چې په مکتب کې به څه زده کې.

هيلي وويل:

-ښه، ما فکر کاوه چې د درس د زده کېدا لپاره به قوي ماغزه ورته غواړي

پيشو وويل:

-که د پسه ماغزو، ماغزه قوي کولای، نو رحمدل به اوس طيارې جوړولې. د ولسوالي په بازار کې يې له يوه قصاب

سره ويل کړي، په هفته کې د ترکي پسونو دوه-درې غټ سرونه ورته را لېږي.

وړه نجلۍ راغله، ودرېده، د باتور غټې کولې ته يې وکتل، پر سپېرو شونډو يې ژبه تېره کړه.

رحمدل وويل:

-تکې سپينې سترگې دې راته نيولې دي. په مخ مې مينه يې.

يو دم يې چيغه کړه:

-ورکه شه!

نجلۍ منده واخيسته، سايرې ته ورغله. خور يې د صابون په اوبو ککړې سپينې مټې ترې تاو کړې، پر خپل ټټر پورې

يې ولگوله. له تندي يې مچه واخيسته.

د وړې نجلۍ سترگې له اوښکو ډکې وې.

سايرې وويل:

-اه خوږې! بس، يو څو جوړه کالي لا تر اوبو باسم، بيا به خوندوره لنده ډوډۍ خورو، سمه ده؟

نجلۍ هماغسې نا امېده ولاړه وه.

سایرې وویل:

-ها، دا ټیکری په اوبو کې ووهه.

رحمدل ناره کړه.

سترگې نه لرئ. دا کاسې پښې لري؟ پخپله به ځي!

نیازی په منډه ورغله، کاسې او دسترخوان یې ټول کړل، د نارینه وو لاسونه یې ور پرېمنځل.

د رحمدل دواړه زامن تش لاس کور ته لاړل.

ځوانې ښځې کاسې او دسترخوان ور واخیستل، روانه شوه. رحمدل پسې ور غږ کړل:

-چای او ټوپک درسره راوړه.

هیلی یو دم ړنگه شوه.

پیشو وویل:

-مه وارخطا کېږه، تا ته یې نه دی راغونښتی. رحمدل د ورځې یو ځل خپل چهره یې ټوپک پاکوي.

رحمدل اوږد تېغ را وایست. په زوره یې وویل:

-هزار بار شکر.

پیشو وویل:

-بلایي شکر، د وړو نجونو حق دې وخوړ، کېږه دې تر ستوني ډکه کړه، ډېر خوراک دې په نس کې جوش وکړ، غوټه

باد پیدا شو، باد په ډک نس کې د وتلو اصلي لاره ونه مونده، تر خولې دې را ووت. شکرونه دې وایستل.

رحمدل ولاړ شو، ستمی یې خوت. نږدې یې گنده خلاصه کړه، کېناست. شېبه وروسته بېرته پورته شو. په رڼه میدان

ودرېد، لاس یې په پرتاګه کې ننه ایستی و.

پیشو وویل:

-خه کوي! رحمدل خه کوي؟! له خپلو لوڼو هم نه شرمېږي. وه ده کم عقل بچیه، مخ خو دې دېوال ته ور واړاوه، یا تر ونه پټ شه. په هوار میدان لاس په پرتاګه کې خوځوي.

رحمدل لښتي ته ورغی، پرتوګ یې وښویاوه.

چرګې په بېړه د خپلو چرګوړو سترګو ته خلاص وزرونه ونيول.

رحمدل اودس وکړ، بېرته لیمڅي ته ورغی، څادر یې هوار کړ.

شېبه ووته، هیلې وویل:

-دا خلک څوک دي؟

پیشو حیرانې سترګې ور واړولې.

هیلې وویل:

-دین یې ښیم.

-دوی خو وایي چې مسلمانان یو.

هیلې وویل:

-ما څو ځایه په نورو ملکونو کې د خلکو لمنځونه لیدلي دي. په کراره یې کوي، ډېر وخت پرې باسي، خو د رحمدل رکوع او سجده سره ګډه ده.

پیشو وویل:

-مه پسې ګرځه. ښه ده! لمونځ خو کوي، خو یو وخت له خدایه تمبه ګرځېده. ضد نیولی و، ټکی لمونځ یې نه کاوه.

-ولې؟

-ویل یې چې لورانې خه کوم، زامن راکه.

پیشو غلې شوه، و یې ویل:

-دا خلک لوني په انسانانو کې نه شمېري، له باتوره راباد د کوکوگلي درې پرله پسې لوني وزېږېدې. رحمدل خپه و، نه يې لمونځ کاوه، نه خوراک. بيا يوه بزرگ ورته وويل چې د خير کوم لوی کار وکه. رحمدل تر ټولو ډېر ثواب د نجونو د مکتب په سوځېدو کې ليد.

يوه شپه کړپا را وينېه کړم، رحمدل له خپل موټره پټرول ايستل. له ډکې گيلنې سره دباندي ووت. پسې ورغلم، د مکتب پر اداره يې تېل وشيندل، اورلکيت يې ورته ونيو.

د دې کوچني مکتب درې صنفونه پخوا چا سوځولي وو، اداره او دوه پاتې صنفونه يې رحمدل ته په ثواب کې ور ورسېدل.

پيشو ټوخي واخيسته. و يې ويل:

-هيلي راځه! له خدايه د رحمدل غوښتنې هم په اورېدو ارزې.

هيلي په لږزانده غږ وويل:

-خو تا ويل چې رحمدل ته مه ور نږدې کېږه، د پام کار يې دی، ښوروا...

پيشو په خبره کې ور ولوېده:

-مخې ته خو يې نه درېږو.

دواړه روانې شوې، د رحمدل شا ته ودرېدې. رحمدل لاسونه لپه کړل، د خواست په ژبه يې وويل:

-خدايه! ما وبخښې زما مور او پلار وبخښې، ټول بوسلمانان (مسلمانان) وبخښې. يا خدايه، ته خو مې وينې چې يو لمونځ نه قضا کوم، ته راباندې ورهمېږې، ستا له لويې خدايي څه ځي! هيڅ! خير دی، له نوې ښځې خو يو څو زامن راکه.

يو دم ژرغونی شو:

-که مې دا دعا قبوله کې، قول دی، په نوم به دې ژېر غويی خيرات کم.

پيشو وويل:

-اوس نو ښه شوه، خدای ته شرط ږدي.

رحمدل وسونگېد:

- که نور نه وي، له تربره سره خو مې يو حال که. انځرگل ته دې شپږ سړي ورکړي، ما ته دوه، تربور دی، څو ورځې مخکې يې په غټ چينار دعوه را وکړه، که مې سړي درلودای، خدای که يې په اساني تېر رانه ور اچولی وای. ته خو مې وينې، ټول جومات ته مې نوی پرش (فرش) واخيست. خو انځرگل د سلو روپو ساعت نه ورته راوړي، د سلو روپو ساعت! خو بيا هم تر ما په انځر گل مهربانه يې.

يا خدايه. يا نارينه اولادونه راکه، يا مې له انځرگل سره مساوي که. په دوو- دريو زامنو يې کومه ټکه ور واچوه، هسې هم يو لمونځ نه کوي.

هيلی وويل:

-تربور چا ته وايي؟

-تر ټولو نږدې خپل. د تره زوی.

-نو ولې يې دومره بد غواړي؟

-د دې خلکو تر ټولو نږدې خپل، نږدې دښمن دی.

رحمدل غلی شو، تر ډېره يې سر څرېدلی و، څه يې نه ويل، بيا يې يو دم اسمان ته وکتل:

-يا خدايه. دا مې غټ ارمان دی چې خپل کور ته مې در وغواړې. تا ته څه سخته ده، يو ځل مې د بيت الله شريفې ديدن په نصيب که.

يا الله! په دنيا کې مې برکت واچوه چې ستا بندگانو ته لاس ونيسم.

پيشو له ځان سره وچونگېده:

-رحمدل يو سلو شل جريبه ځمکه لري، يوازې سړ کال يې تنها د بادامو له باغه درويشت لکه روپۍ واخيستې. د ولسوالي په بازار کې د رخت په غټ دوکان کې شريک دی، د پسونو يې حساب نه کېږي، غټه رمه لري، خو پخپله هيڅ هم نه کوي، چا يې مخه نيولې، د سلو حجونو وسه لري، خو بس! خدای ته ماته له دی، تر لاس به يې نيسي، په کعبه کې به يې کوزوي.

زکات خو پرېږده، نه مې په زړه کېږي چې رحمدل دې په دومره دنیا کې کوم غریب ته یو لسګون نیولی وي.

رحمدل اوږده دعا وکړه، په اخېر کې یې وژړل، له خدایه یې هدایت غوښت.

پیشو وویل:

-راځه!

-دا او هیلې، بېرته ونې ته ورغلي.

پیشو سوړ اسویلی وایست، و یې ویل:

-په کور کې یې دېرش سپارې قران شریف له تفسیر سره ایښې. ټول د خدای له هدایته ډک دی، د ژوند یوه خوا هم نه ده ترې پاتې، خو رحمدل لا هدایت غواړي. ده دا قران شریف درې کاله مخکې د مشرې لور د مرګ په ورځ را اخیستی و. په زړه مې دي، په قران شریف کې یې یو بندل پیسې کېښودې، په خلکو یې را وګرځاوه.

“قبولې دې دي؟! هو قبولې مې دي، خو ما بېرته در وبخښلې.”

بس، همدومره! په هماغه ورځ یې بېرته اوه جامې ور واغوستې، د وره پر سر یې کېښود، په درې کاله کې یې چا پاته هم وانه ږوله. اوس یوه ګوته پوټی ورباندې پروت دی، خو رحمدل په بسته قران شریف نه دی قانع، نور هدایت هم غواړي.

پیشو غلي شوه. نیازۍ ته یې وکتل، ټوپک یې غاړې ته اچولی و، له ترموز او پتنوس سره را راونه وه.

ښځه راغله، ټوپک او ترموز یې د سړي تر مخ کېښودل. پیاله یې ډکه کړه، بېرته جامو ته ور وګرځېده.

رحمدل په غوسه وویل:

-څه خبره ده؟ ډېره هوایي یې! کارتوس خو مې نه و راغوښتي، ولې دې راوړل؟

ښځې ور و نه کتل. رحمدل له ځان سره وډوډنګېد.

هیلې وویل:

-څه یې وویل؟

پیشو ځواب ورکړ.

-پوه نه شوم، غږ یې ډېر ټیټ و، خو ته وا کومه د ناز خبره به یې ورته کړې وي! دا ذهني غریب له کنځلو پرته څه لري؟

رحمدل سپینه ټوټه د خیاطي د ماشین په تېلو غوړه کړه. ټوپک ته یې ونيوله. په څرېدلي سر یې ناره کړه:
-سایرې!

نجلۍ منډه ور واخیسته.

-څه وايي شیرین اغا!

-زوی! کارتوس نم اخلي، پورته یې را وځړوه.

د نجلۍ رنگ وغوړېد، غټې سترگې یې وځلېدې، ډک کاش یې ور واخیست. د ونې په یوه ټیټه څانګه پورې یې را وځړاوه. نیازۍ ته ورغله. د ځوانې ښځې غوړ ته یې خوله ور ټیټه کړه.

هیلى وویل:

-څه وايي؟

-خوشاله ده، باور یې نه راځي، سترگې یې له اوبښکو ډکې دي، وايي چې شیرین اغا زوی ورته وویل.

پیشو غلې شوه، سوړ اسوبلی یې وایست، و یې ویل:

-رحمدل او دومره انسانیت؟ سر یې ټیټ و، یا به یې خوله خطا شوې وي، یا به یې په نجلۍ د باتور ګمان کړی وي. ته ورته وګوره، ټوپک څومره نازوي، کاشکې یې پر لوڼو د ټوپک درېیمه حصه مینه هم راتلای.

پیشو یو دم خرې ته وکتل، خره د رحمدل خوا ته ور روانه وه.

پیشو ور غږ کړل:

-لېونۍ یې!؟

خرې شا ته مخ ور واړاوه، په خوند یې وویل:

-د پاستي لويه ټوټه نه وينې؟ د ليمځي پر ژۍ پرته ده.

پيشو وويل:

-خاورې وخورې، را وگرځه!

خړه ورغله، ډوډۍ يې پر شونډک وړ پورته کړه. يو ناڅاپه يې پښه له ډکې پيالې سره ولگېده، رحمدل، ټوپ کړل، پر خپل لاندې ورانه يې غبرگ لاسونه کېښودل. خړې ته يې وکتل، گيلاس يې وړ واخيست. ټک، د خړې له تندي ماتې ښيښې را ولوبدې.

خړه يو گام لرې ودرېده، يوه شېبه غلې وه، بيا يې يو دم رحمدل ته شا وړ وگرځوله. پيشو چيغه کړه.

-مه! کم عقلي مه کوه!

خړې پر خپلو مخکېنيو پښو زور راووست. شاتنۍ غبرگې پښې يې پورته کړې، رحمدل د وچ څوڅ غوندي ورغړېد، چرپ، په ډک لښتي کې ولوبد.

بېرته را پورته شو، زانکې وانکې ورغې، کاش ته يې لاس وړ وغځاوه، ټوپک يې پر ملا مات کړ، خزانه يې له کارتوسه ډکه کړه، خړې ته يې ونيو، سره لمبه، لوی درب، سپېره لوڅره.

نجونو چيغې کړې، هيلی ولوبده، چرگې تر چرگورو مخکې منډه واخيسته.

پيشو خړې ته وکتل، خړه دوه گامه شا ته شوه، بېرته مخکې راغله، ولړزېده، پر يوه خوا کړه شوه، راوتلې گېډه يې له وني سره ولگېده، درب، ولوبده.

رحمدل چيغه کړه:

-ستا د مور... دومره دې سترگې پټې شوې. ما وهې، هه! رحمدل!

يو دم يې نجونو ته وکتل، له خولې يې لارې باد شوې:

-ها د سپي لوبو. څه کوي وهئ! مور خو مو نه ده مړه.

ټوپک ته يې کارتوس وړ واچاوه. نجونو په تاکنونو کې لوڅې پښې منډې کړې.

رحمدل په خپله پزه لاس تېر کړ، وینې وه. لښتي ته ورغی.

پیشو د خړې خوا ته لږزانده گامونه ور واخیستل، ور نږدې شوه. د خړې په غاړه کې لوی پرار(ټپ) جوړ و، غاړې ته یې پر نږدې شنو وښو د وینو نری داره لگېدله.

پیشو ورته کېناسته. د خړې تورې، غټې سپرېمې وپرسېدې، سترگې یې خلاصې کړې، په غریو کې یې وویل:

-ډېرې لښتي یې راکړې وې، نور مې نه شواى ورته سییلاى.

د پیشو سترگې ډکې وې. خړې په زحمت د دې گوتې سر پورته کړ. بېرته یې وربوز پر وښو کېښود، و یې ویل:

-په ده بچي خو مې هم سرې وینې توېې کړې.

یو دم یې خر وهل، له خولې یې وینې را وبهېدې، شونډې یې وېرې شوې، په سخته یې وویل:

-پیشو! تا ویل چې نه خاندې، وینې مې، و مې خندل.

وروستی ساه یې ارته سپرېمو ته نږدې واښه وښورول، سترگې یې نیمکښه پاتې شوې.

پیشو یو دم کوکې کړې، په ژړا کې یې وویل:

-خړې، مه مړه، خیر دى، مه مړه. مه مړه...

پیشو ژړل:

-...اه زما خوږې خړې! مه مړه...

تر ډېره د خړې سر ته ناسته وه.

له ژړا سترې شوه. رحمدل ته یې وکتل، یې غمه ناست و، پر ټوپک یې غوړه ټوټه تېروله.

باغ یې تر نظر تېر کړ، هیڅوک نه ول.

شېبه وروسته د رحمدل دواړه زامن خړې ته ودرېدل، یوه تر یوه پښه ونيوله، بل تر بلې، زورونه یې ووهل، نه کېده.

رحمدل ورغی. خړه یې د باغ تر بل سره ورسره کش کړه.

غیرت او باتور په بېلچو پسې لارل.

رحمدل پر لیمځي پرېووت. سترگې یې پټې کړې، د غرمې خوب یې کاوه.

ساعت وروسته خړه تر خاورو لاندې وه. خاورو ته یوازې پیشو ناسته وه، مړې اوښکې پرې ماتې وې. ښه شېبه ووته، بیا یې سوړ اسوبلی وایست:

-اه زما ساده ملگرې، څه خبره وم. کاشکې مې دا هم درته ویلي وای چې له عقله پرته زور، تباهي ده.

(۳)

سېرلي خړو خاورو ته کتل... پیشو پر پروړه پرته وه. هیلې د چرگې پر ملا سر ایښې و، ټول غلي ول.

پیشو وسونگېده:

-ټول زما له لاسه. د ځینو کسانو ماغزه زړورتیا ته نه وي جوړ.

یو دم یې وژړل.

چرگې وویل:

-بس دی نور! ځان مه ملامتوه! خړه پخپله خړه وه، څوک به رحمدل ووهي!؟

د سېرلي غږ راغی:

-پیشو! ټوله ورځ دې په ژړا تېره کړه.

له پورته پروړه را وښویېده، کوچنی موږک راغی، د پیشو پر لکۍ تېر شو.

پیشو ور وکتل، بېرته یې سر ولگاوه.

موږک مخکې راغی، د پیشو له برېت سره ولگېد. پیشو مخ ترې واړاوه. موږک منډه کړه.

یو دم د چرگې د ټټر له پستو ښکو نارې راووتې:

-مه مې وله! مه مې وله، مه مې...

چرگه ودرېده، يوه چرگوري يې په خوب کې چيغې وهلې...

چرگې خپل چرگوري وخواوه:

-خارا! پورته شه.

چرگوري سترگې رڼې کړې، يو دم يې د مور د ټټر په پستو بڼکو کې سر ننه ايست. ژړا يې زور ونيو...

چرگې وويل:

-مه ژاړه، خوب دې ليد.

چرگوري په ژړا کې وويل:

-رحمدل ټوپک را پسې را اخيستی و، مندې يې را پسې وهلې، ويشتم يې.

چرگې سوړ اسوبلی وايست:

-رحمدله، دا غټې سپرېمې دې وخورې، خپلو اولادونو خو ښه ورځ درنه ونه لیده، ان زما چوچوني دې لا په رواني تکليف اخته کړل.

اذان راغی.

پيشو وويل:

-رحمدل به اوس په جومات کې په اول کتار کې ولاړ وي.

وخت ووت، د کاداني د دريځې رڼا ورو ورو کمزورې کېدله. يوه شغال نارې کړه.

هيلی وويل:

-دی څه وايي؟

خواب يې وانه وريد.

د بل شغال نږدې نارې راغله.

-سپرلیه، ته بی په ژبه پوهېږي؟

-خیر دی هیلی، خری ته خوابدی یم، مه می په عذابوه.

اول شغال نارہ کرہ:

دویم شغال ور غر کرل:

“خداى مو دې له دې مردارخورو وساتى.”

سوږ اسوږپلي بي وايست، و بي ويل:

-اخ خري! نو دومره لويه اشتباه! ټول خو اوږدغوږي دوی نه دي چي حوصله درته وکړي.

یو دم بی ژړا او خندا سره ګډه شوه:

-چرگي، خره به مي ډېره په عذابوله، په زړه دې دي، يوه ورځ مي له بامه په نس کې پرې را ټوپ کړل. دې يوازې راته وکتل.

غلی شوہ. و بی ویل:

-اه گرانى، تر حمدل خو زر وارې حوصله ناکه وې.

ناره راغله:

-بي، بي، بي، بي، بي...

پیشو وویل:

-چرگې، سايره ده، اوس به يې بيا لنده ډوډۍ درته راوړې وي.

چرگې وويل:

-زړه ته مې نه کېږي.

-هيلي! ته ورشه، هيڅ دې هم نه دي خوړلي.

هيلي د چرگې پر ملا غاړه کېښوده.

چوپه چوپتيا وه، شغالانو زېري کول، د خوشالي زېري! رحمدل دوی ویده وو.

(۴)

هيلي د چرگوږي په ژړا سترگې رڼې کړې. د سېرلي خرهاری خوت، چرگې خپل چرگوږي ته زړه ورکاوه چې خوب او وينه فرق سره لري. پيشو نه وه.

هيلي د دېوال له سوري ووته. سپېدې چاودلې وې، خو لا هم ستوري ځلېدل. هيلي شا و خوا وکتل، سپي په چوتره کې په خپلو مخکېنيو غځېدلو پښو خپل غټ سر ايښی و. هيلي تر چوترې لاندې ورته ودرېده، غړۍ يې اوږده کړه. د سپي سترگې پټې وې. له سينې يې غږهاری را ووت.

هيلي بېرته د کاداني خوا ته ورغله. پورته يې وکتل، پيشو د کاداني پر بام ناسته وه. تر نېغو غوږونو پورته يې سپوږمۍ ښکارېدله.

هيلي ورغږ کړل:

-در ختلاي شم؟

پيشو له پورته ور وکتل، و يې ويل:

-کاداني ته ننوځه، اوږدغوږۍ نه وينې!؟

-ويده دی.

پيشو وويل:

-بام ته د لرگي زينه ولاړه ده، خو زحمت مه باسه، پښې دي زينې ته نه دي جوړې.

هيلي همالته ودرېده، غوړې يې ونيو، د سيند د اوبو غږ راته.

هيلي وويل:

-پيشو، څه وينې؟

-لرې د هسک غره سپينې څوکې تر لمنو پورې روښانه ښکاري، له دې غره گټې درې را پرې دي، يوه دره يې همدا ده، د دې درې په منځ کې سيند بهېږي، د سيند اوبه له هماغو واورو سرچينه اخلي. دواړو غاړو ته يې شنه فصلونه او گڼ کلي پراته دي، د ډېرو کورونو له دودکښونو څر لوگي پورته کېږي. سيند مړې اوبه لري، خو ځای ځای غټي تيرې غږ ورکوي. تر ړنگ پله لږ وړ هاخوا د غونډۍ په لمن کې سوځېدلی مکتب ښکاري.

غلې شوه.

د توپک ډز راغی.

هيلي وويل:

-رحمدل به بيا کومه هيلي ویشتلې وي

-نه، رحمدل له سپي پرته ښکار ته نه ځي، خو دلته په سلگونو رحمدل دوی اوسي. هر يو په لوڅو کې خپلې مورچې لري.

يو دم د هيليو د وزرونو شنه راغله. خړې هيلي مښوکه پورته ونيوله، نارې يې کړې.

سپی وغرېد. هيلي په يوه او بل انډي شوه. کادانې ته ننوته.

(۵)

کوکوگلي په خواست وويل:

-وه هلکه. ورشه، پلار ته دې ووايه.

د باتور غږ راغی

بل چا ته ووايه. نه ويني، لينده جوړوم

پيشو له پرورې ټوپ کړل، تر سوري يې سر وايست.

هيلي وويل:

-خه خبره ده؟

-نه پوهېږم. باتور په چوتره کې لينده تړي.

هيلي پيشو ته ورغله.

کوکوگلي نارې کړه:

-سايرې! هله، پلار دې را وېوله!

نجلی پلاستيکي خپلکې په پښو کړې. په منډه د باغ خوا ته روانه شوه.

کوکوگله غوجلې ته ورغله.

پيشو وويل:

-بايد کيسه مالومه کړم.

ټوپ يې کړل، تر کوکوگلي مخکې غوجلې ته ننوته. په اخوره کې کېناسته. برگې غوا ته يې وکتل، و يې ويل:

-خوشايي خو دې نه دي بند! څنگه داسې يې واره زورونه وهي؟

کوکوگله راغله، د غوا په ښکرو يې سور تاويز را وځړاوه. پيشو ور وکتل، د ښځې په سترگو کې اوښکې رغرېدې.

غوجله تياره شوه، رحمدل په وره کې ودرېد:

-خه خبره ده؟

کوکوگلي وويل:

-برگه غوا لنگېږي، خو ما ته ښه نه ښکاري.

رحمدل له جېبه موبایل را وایست، غوږ ته یې ونيو، شېبه وروسته یې په وارخطايي وویل:

-ها! انوره، غوا لنگېږي، ښه نه ده.

غلی شو.

و یې ویل:

-موټر در ولېږم.

یوه شېبه یې خوله پټه وه، بیا یې وویل:

-سمه ده، خو لږ بېړه وکه.

غیرت راغی، وارخطا و. و یې ویل چې ناروغ پسه مړ پروت دی.

د رحمدل رنگ والوت. ورغی. پسه د نورو پسونو په منځ کې پښې غځولې وې.

رحمدل ناره کړه.

-سایرې؟

نجلی په منډه له دالانه را ووته، جارو یې په لاس کې و. په چوتره کې ودرېده.

رحمدل وویل:

-تا ته مې نه و ویلي چې پر پسه پام کوه!

نجلی غځېدلې پسه ته وکتل، رنگ یې والوت. په وېره یې وویل:

-زه د شپې دوه وارې ورته را ووتم، بتی مې ور واچوله. پسه په خپلو پښو ولاړ و.

رحمدل ځمکې ته ټیت شو. بېرته ودرېد، خغ، ډېره د نجلی تر ښي غوږ تېره شوه، له دېواله یې یوه لوېشت کاگل را

جلا کړ.

رحمدل چیغه کړه.

-وه رنډۍ! پام نو داسې وي!

نجلۍ دالان ته منډه واخيسته.

پيشو له غوجلې راووته.

کوکوگله راغله. مړه پسه ته يې وکتل، يو دم کېناسته. سر ته يې غبرگ لاسونه ونيول، غريو واخيسته:

-خدايه. د کومې گناه سزا راکوې؟

رحمدل چيغه کړه:

-ته مې پوه کړې وې چې پسه ښه نه دی. نجلی ور لېږه.

کوکوگلي په وارخطايي وويل:

-سايره مې د شپې دوه وارې ورته را وينښه کړه.

پيشو غلې کادانې ته ننوته.

هيلي وويل:

-څه خبره ده؟

پيشو پر پروره پرېوته، و يې ويل:

-اجب خلک دي، د پسونو غم به هم نجونې خوري، ځوان زوی ته نه وايي، خوب يې خرابېږي، خو نجلۍ گرمه گڼي

چې ولې يې پر پسه پام نه دی کړی.

د چرگوري غږ راغی:

-مورې! باغ ته نه ځو؟

پيشو ور وکتل:

-مور دې مه په عذابوه. د رحمدل پرسېدلې سپرېمې نه وينې!؟ نن د باغ ورځ نه ده.

سېرلي وويل:

-پيشوا! په دې ورځو کې دې له ځانه پلار راته جوړ کړی دی، په نصيحت بده ښکاري، د چرگورو زړه تنگ شوی.
پرېږده چې مور يې يو چکر ورکړي.

پيشو مخ ور واپراوه:

-که دې پلار وای، نو پخوا مې لا تر ستوني نيولې. داسې کم عقل اولاد مې نه غوښت.

پيشو دباندې وکتل، نارې يې کړه:

-اوږد لکيه؟

سپي ور وکتل.

پيشو وويل:

-ډېر رحمدل ته مه ور نږدې کېږه، دا خلک په عادي حالت کې په واک نه وي، اوس خو يې د لسو زرو پسه په مفتۍ کې مردار شو.

سپي په خبره کې ور ولوېد:

-چټياټ مه وايه. تا ته زور درکوي چې زه ولې په رحمدل گران یم.

پيشو وويل:

-شکر! که په دې مردارخور گرانه وای، زړه به مې ټک چاودلی وای.

سپي مغروره خبره ونيوله، رحمدل ته ور نږدې شو. لکۍ يې ووهله، پر بوټ يې وربوز ور کېښود.

رحمدل نارې کړه:

-څه تر کونه مې تاوېږي!

د سپي تشې ته يې د بوټ تېره څوکه سيخه کړه. سپي کورنچ وهل. لرې ودرېد.

پیشو ور غږ کړل:

-نه مې درته ویل! دا عادي خلک نه دي. په یوه دقیقه کې به ورباندې ګران بې، بله دقیقه به له بوتونو سره درکې خېژي.

د کور دروازه وټکېده. د موټرسایکل غږ د غوډلې له وره سره غلی شو. پیشو ور وکتل، و بې ویل:

-غوا ته بې ډاکټر راووست.

بېرته غلې پرېوته. و بې ویل:

-اخ! نجیبې خوارکې تر پایه ډاکټر و نه لید.

رحمدل او غیرت له یوه ځوان سره غوډلې ته ننوتل.

سېرلي وویل:

-پیشو، احوال بې نه راوړې؟

پیشو ور وکتل:

-ته به څه وخت هوښیارېږې؟ تمه مې در نه وخته. د څه احوال؟ غوا ده، لنگېږي، ډاکټر بې ورته راووست. دومره خو خره هم پوهېده.

چرکې وویل:

-په مړو پسې څه مه وایه.

پیشو غږ و نه کړ. ښه شېبه ووته، غیرت له غوډلې راووت، خندل بې، په چوتره کې بې نارو ونيوله:

-ادې! مبارک! غوا لنکه شوه.

کوکوګله راووته. اوله پوښتنه بې د سخوندر په اړه وه. نر ده که ښځه؟ ځواب بې وارېد، ښځه.

د کوکوګلې رنګ تازه شو، په بېرته بېرته کوټې ته ننوته، د زېري نارې بې راتلې، وړه خبره نه وه. غوا سخوندره پیدا کړې وه.

د رحمدل خندا راغله. پيشو ور وکتل، د ډاکټر په جيب کې يې پيسې ور منډلې. خوشاله و چې د سخوندر پر ځای سخوندره پيدا شوې ده.

پيشو وويل:

-درې کاله مخکې کوکوگله په اولاد مريضه وه. د کلي يوه زړه ښځه يې ورته راوسته. کوکوگلي ټوله شپه له درده چيغې وهلې، سهار يې په چيغو کې د يوه کوچني ژړا گډه شوه. رحمدل برنډې ته ور وخوت، له هماغه ځايه يې ور ناره کړه:

-هلک ده که نجلی؟

له کوټې د زړې ښځې خوابدې غږ راغی:

-د خدای داد ومنه، نجلی ده.

رحمدل اول په چوتره کې ډک سطل واړاوه، بيا کړنگ شو، ايښي ديگ ته يې پښه وړا واچوله. وروسته يې پټکي له ځمکې وويشت، له ډبرې غوسې يې پر خپل مټ کلکه خوله ولگوله. د خدای په داد نه و راضي.

خو اوس د غوا سخوندرې ته خوشاله دی. يو بل ته مبارکي ورکوي، دلته تر نجونو د غوا سخوندره ډېر عزت لري. دا خلک يې په زېږېدېدو خوشاله کېږي، زېري کوي، خو نجونې.

غلې شوه. سره ساه يې وايسته:

-اوف، ورک يې که! دې خلکو ته به دې پر زړه تياکې را وخېژي.

چرگې وويل:

-پيشو! اوس خو رحمدل خوشاله دی، که چرگورو ته يو چکر ورکم، ته وا خطر خو به نه لري!؟

پيشو ور وکتل، دواړو چرگورو معصومي سترگې نيولې وې.

پيشو وويل:

-زړه دې، خو پام کوه، رحمدل دوی په واک نه دي.

چرگې، هيلی ته وکتل:

-نه ځي؟

هيلي وويل:

-تورغوږي به څه كوم؟

-بي غمه اوسه، راځه.

هيلي له چرگي او چرگوږو سره دباندې ووته. ترپ شو. د هيلي له روغ وزره دوږه پورته شوه. د باتور خندا راغله. چرگي ور وکتل، باتور په چوتره کي ناست و، په لاس کي يې سره لينده ښکارېدله.

چرگي هيلي ته وکتل:

-ژوبله شوې.

هيلي بېرته کاداني ته منډه واخيسته.

چرگه هم له خپلو چرگوږو سره را وگرځېده.

پيشو تر هيلي را تاوه شوه، و يې ويل:

-ښه ده چې لوټه وه، که نه تر دې ځايه نه را رسېدې.

غلي شوه. و يې ويل:

-تورغوږي دوی دومره خطرناکه نه دي، له باتور دوی وډارې شي.

چرگوږي وچونگېد:

-مورې! نو نن دباندې نه وځو؟

-نه

(۶)

پيشو راغله، پر خپلو شونډو يې ژبه تېره کړه، و يې ويل:

-غرمې ته چربه ده.

ټولو ور وکتل. پيشو د پروړې سر ته وخته، و بې ويل:

-همدا اوس له دالانه راغلم، له دېگونو وار نه کېږي، څوک قورمه پخوي، څوک وريزې پرېمنځي، څوک د کباب لپاره پسته غوښه بېلوي، څوک چرگې او .

غلې شوه. چرگې ته بې وکتل، و بې ويل:

-چرگوړي خو دې وينې نه دي؟

چرگې حيراني سترگې ور واړولې.

پيشو وويل:

-ښه خبره مې نه کوله، ډارېږي.

چرگې وويل:

-ويده دي.

پيشو وويل:

-څوک چرگې او چرگان له پوسته کوي.

غلې شوه، سېرلي ته بې وکتل، و بې ويل:

-سيرليه خيرنه، ته هم مه خپه کېږه. د هندوانو پوستکي به در ورسېږي.

هيلی وويل:

-کومه خاصه خبره ده.

موږک منډه واخيسته، پيشو پسې ور غږ کړل.

-مه وېرېږه، نن په تا مردارخور نس نه ډکوم.

د چرگې غږ راغی:

-د هیلې پوښتنه دې ځواب نه کړه.

پیشو وویل:

-ها! خود خاصه خبره ده. رحمدل مېلمانه لري. واړه کسان نه دي، د دې سیمې تر ټول غټ، مخور، پوه، د عزت او د جرگو-مرکو کسان یې راغوښتي دي.

هیلې وویل:

-ولې؟

-هیڅ! رحمدل کله کله خرچه کوي، له زورورو کسانو سره یې جوړه ده، وایي چې په درد مې خوري.

پورته شوه. له سوري یې سر وایست، و یې ویل:

-اوږدغوږی نه شته، راځي! پرون هم ټوله ورځ دباندې و نه واتو.

چرگې خپل چرگوږي را وینس کړل، له سېرلي پرته ټول باغ ته لاړل. نجونو د توتانو سیوري ته پر سرو غالیو توشکې او بالښتان ایښودل.

پیشو ټیټې ونې ته وخته، هیلې د لښتې اوبو ته ور ولوېده، د چرگوږو په یوه سره چینجي سره جنجال و.

پیشو له پورته وویل:

-اوږدغوږی نه ښکاري.

د سپي غپا راغله. پیشو ور وکتل، په تاکنونو کې را روان و.

پیشو وویل:

-بد مخلوق ډېر عمر لري، یاد مې کړ، پیدا شو.

ناره یې کړه!

-اوږدغوږې!

هیلې وویل:

-خیر دی، مه یې راغواړه.

پیشو وویل:

-اوس خو مې ور غږ کړل.

سپې راغې. تر ونې لاندې ودرېد.

پیشو وویل:

-راځه چې سره دوستان شو.

سپې وغږېد.

پیشو وویل:

-هیلې وايي چې په نوره دنیا کې سپې، پیشو او موږک یو ځای سره اوسي. خواږه ملگري دي، له یو بل سره مینه لري.

سپې هیلې ته وکتل.

د هیلې سر وغږېد، په اوبو کې د لښتني د ژۍ وښو ته ورغله.

سپې وویل:

-د هر کم عقل خبره مه منه.

پیشو وویل:

-اوف، سپیه! رحمدل خو نه یې چې ځان تر نورو هوښیار گڼي.

غلې شوه، و یې ویل:

-بیا هم ښه ده، مشوره دې راکړه، نه به یې منم، یانې سره ملگري شوو!؟

-ته يو ځل راکښته شه.

-رښتيا؟ څه نه راته وايي؟

سپي وغړېد.

-نه

پيشو له پورته ښاخه، لاندې ته ورغله، ودرېده، و بې ويل:

-ډېرې مړې سترگې دې دي، د باور وړ نه يې.

سپي يو دم ور ټوپ کړل، خلاصه خوله يې د پيشو د لکي تر څنګ تېره شوه، لاندې په جووه کې ولوېد.

پيشو پورته ښاخ ته وخته، سپي ته يې وکتل، و بې ويل:

- ما ټوکې کولې، خو له تا په رښتيا کونه ورکه شوه. سپي نو چا ملګري کړی دی!

سپي روان شو.

پيشو ورپسې غږ کړ.

-مردار څرېدلي، اوږه غوړونه دې وخوړې. بيا دې دې خوا ته و نه وينم.

چرګې او هيلی ته يې وکتل، و بې ويل:

-ومو ليدم!؟ څنګه مې درته وډار که؟

مخامخ يې وکتل، و بې ويل:

-رحمدل په لاسونو غږېږي، لکه چې نوي فرمايشات لري!

له ونې يې ټوپ کړل، په جووه کې لنډه ورغله. د تش سطل شا ته پرېوته.

رحمدل ويل:

...شاوخوا سمه ابپاشي کړئ، لوېشت ځای وچ و نه وینم. سايږې! هندواني څا ته ور کښته که. تر غرمې باید سږې شي. سر له اوسه لا څلور ترموزه چای تیار کړئ، وچه مېوه مو هېره نه شي. بله خبره، وږې نجونې باغ ته مه راپرېږدئ. ورته ووايست چې که مې یوه هم ولیده، پښې به یې ور ماتې کم.

غلی شو، نسوار یې تر ژبه لاندې واچول، و یې ویل:

-غیرته! حاجي شمشېر خان ته ورغلي؟

ځوان وویل:

-ټلیفون مې ورته وکړ!

د رحمدل ټنډه تروه شوه:

-ټلیفون او کور ته ورټگ فرق سره لري.

د سايږې غږ راغی:

-شیرین اغا! څو کسان دي؟

رحمدل تريو ور وکتل.

نجلی په وارخطايي وویل:

-مال څو بالښتان کېږم؟

-که یو دوه اضافه راوړې، بلا به دې ووهي؟

نیازی سطل ته ورغله، پیشو ټوپ کړل، لرې ودرېده.

ښځې سطل ور واخیست. د لښتي له اوبو یې ډک کړ، تر چمن ور ها خوا له سپېرې ځمکې دوږه پورته شوه.

رحمدل غبرگې پایڅې ور پورته کړې. په خوشکه یې وویل:

-سوکه! چا ته دې دومره سودا ده؟ کوم یار خو دې نه راځي؟

نیازی ځمکې ته وکتل.

رحمدل روان شو. لري د ونې سيوري ته پر ليمخي کښاست. ټوپک يې ور واخيست. پيشو ورغله. د گلاب تر غټ بوټي لاندې ورته کښاسته. چرپا يې واورېده، ور و يې کتل، هيلی له اوبو را وخته، پر يوه او بله خوا شوه، پيشو ته ورغله.

باتور راغی، د پلار تر څنگ کښاست. ورو يې وويل:

-شيرين اغا! سهار مې اشرف وليد، له کلاشکوف سره دباندي راوتلی و.

د رحمدل ټنډه تروه شوه، و يې ويل:

-نو ته څه بلا وهلی يې، تربره ته ځان کم مه راوله! په کور کې دوه را څرپرې.

د هلک سر وڅرېد:

-خو کله کله طيارې گرځي.

رحمدل ته غوسه ورغله:

-بس! له يې غيرته خبرو مې بد راځي. ځان ته نارينه وايې! نر پسه حلالېدا ته پيدا دی.

هيلی وويل:

-زده يې دی؟

-څه؟

-کلاشينکوف؟

پيشو ور وکتل:

-هيلی! ډېره ساده يې. کلاشينکوف خو عادي خبره ده، د هاوان، پیکا او دهشکې خبرې کوه. رحمدل مې څو ځله ليدلی دی، زامنو ته يې د څو رنگه وسلو خلاصول او بېرته تړل ور زده کول. له باتوره ټک نه خطا کېږي.

غلي شوه. و يې ويل:

-هاغه ونه ويني؟ هاغه تر سرخ بېدې ور ها خوا، هسک چنار.

-هو.

-خو ورځې مخکې د هماغه چنار په سر کې کارغه ناست و. باتور له دې ځايه کلاشينکوف ورته ونيو، لاندې يې راواچاوه.

هيلی وويل:

-خو په نوره دنيا کې داسې نه ده، يوه شپه سترې شوم، د يوه کور تر مخې د اوبو حوض ته ور کښته شوم. له کوټې د ښځې او سړي غږ راته، ښځه گيله منه وه، سړي ته يې ويل چې ماشومانو ته دې ولې داسې گېم راوړی چې ټوپک لري. دواړه سره وغږېدل، ښځې ويل چې ټوپک د ماشوم په روحياتو بده اغېزه لري، بې رحمه يې اموخته کوي. سړي بخښنه وغوښته.

پيشو وويل:

-دلته دا خبرې نه شته. رحمدل دوی تر نورې دنيا هوښيار دي، تېر کال له پله سره يو ټانک ماين پورته کړ. قوه لاره، ما پخپله وليدل، ماشومانو د انسانانو د غوښو ټوټې جلانو ته وړې. چا ورته ويلي وو چې جل د انسان په خوښه ښې نارې وهي.

همدا اوس باتور ته لاس تړلی انسان پرې باسه، بس، په وژلو کې يې مازې يوه خاشه ثواب ور وښيه، چاره پرې تېروي.

هيلی ردې سترگې ورته نيولې وې.

پيشو وويل:

-زه د دې درې په ډېرو کليو کې گرځېدلې يم، يو کور هم بې ټوپکه نه دی. وور، زور، ټوپک خپله گاڼه گڼي.

غلې شوه، و بې ويل:

-هيلی! اوږدغوږی راغی. لارم.

هيلي د لښتي پر ژۍ پر شنو وښو خپله ژېړه مښوکه کېښوده. د وښو د څوکو له منځه يې ور وکتل، له رحمدل سره څلور نور کسان د ونو سيوري ته ناست وو.

د تاک پانې وڅوڅېدې. هيلي ور وکتل، پيشو تازه د تاک د پلنو پاڼو سيوري ته پرېوته. هيلي ورغله. و يې ويل:

-نو دا د رحمدل مېلمانه دي؟

پيشو وويل:

-نوې خبرې وکه. پخپله هم پوهېږې چې مېلمانه دي. وينې يې، پوښتنه ولې کوي؟

غلي شوه. و يې ويل:

-راته ووايه چې پوښتنه دې ځکه وکړه چې ته د ويلو لپاره نوي څه نه لرې، خو زما هره خبره نوې ده، نورو ته نه، تا ته نوې ده، ځکه ته دلته نه يې اوسېدلې، له نورو ملکونو راغلې يې، له ټکي هم نه يې خبره.

له پورته څړه، وړه غني په تار پورې را وزنگېده، پيشو ور پوه کړل، غني په پاڼه پورې ونښته، پيشو وويل:

-دا څلور کسان د رحمدل د راز ملګري دي، سره جوړه يې ده، رحمدل يې په کال کې درې- څلور ځله ډوډۍ ته را غواړي. دا عادي خلک نه دي، کاشکې د باغ د دېوال ها خوا در ښکارېدای، هر يو څو وسله وال او قيمتي موټرې لري.

غلي شوه، و يې ويل:

-هيلي! که لږ ور نږدې شو، خبرې به يې واورو. ته خو به رڼه ميدان هم ورتلاي شې، بس، همداسې په اوبو کې نږدې ورشه. زه به په تاکنونو کې د غيرت تر موټرسايکله ځان ورسوم.

پيشو ټوپ کړل. هيلي پسې وکتل، يو ځای په پروتو لاره، وروسته يې ملا نېغه ونيوله، تر لښتي واوښته، د موټرسايکل شا ته پرېوته.

شېبه وروسته هيلي هم ورغله. و يې ويل

-که اوږدغوږۍ راغی! بيا؟

پيشو ور وکتل:

-ولې تل منفي فکر کوي؟ که دا نه راغی، بیا؟

یو دم د خندا غږ واورېدل شو. پيشو وويل:

-د ټولو خولې خلاصې دي، خو تر ټولو حاجي شمشېر خان ډېر بربړي.

-ته بې پېژنې؟

-څه د پلار زوی مې دی! خو همدلته څو مېلمستیاوو ته راغلی، یو څه ورسره بلده یم.

د رحمدل غږ راغی:

-ورک یې که، اجب وختونه وو.

هیلى وويل:

-رحمدل په کومو وختونو پسې ارمان کوي؟

- دا خلک تل په تېرو وختونو پسې مړه دي.

یوه ډنگر سړي وويل:

حاجي شمشېرخانه! هغه د کاروان موضوع دې څنگه شوه؟ چا ویل چې په سرحد کې ډزې درباندي وشوې.

چاغ، گردې سړي وخنډل:

-پاچا! ته ام اجبې خبرې کوي، موږ نو بیا کله په کراره تر سرحدونو اوښتي یو.

هیلى وويل:

-ولې؟ څه کیسه ده.

پيشو وويل:

-حاجي شمشېرخان د پوډرو کاروبار کوي، په کال کې دوه ځله کاروانونه تړي، تر ایرانې بې اړوي، په ترکیه کې بې

خپلو نورو ملګرو ته ور سپاري.

هيلي وويل:

-نو دوی؟

پيشو په خبره کې ور ولوبده:

-چوپ! غور ونيسه.

حاجي شمشېرخان وويل:

-ياره پاچا پوډرو نو بيا کله پيسې نه دي کتلې! سړ کال د ايران لاره سخته وه، خو خدای مهربانه دی، تش لاس دې نه پرېږدي، په داخل کې د پوډرو او ترياکو بازار تود و.

پيشو وويل:

-څه وخت مخکې رحمدل راډيو نيولې وه، ويل يې چې په دې وطن کې د معتادانو شمېر تر دريو ميليونو واوونښت.

د حاجي شمشېرخان له غوسې ډکه نارو کړه:

-ورک يې که رحمدله. پردل مرداره کړه. مه يې را يادوه، شراکت مې ورسره پرېښود، حرامو ته يې لاس ور واچاوه، د خدای دښمن مې بد اېسي، له تاجکستانه په پټه شراب راوړي.

پيشو وويل:

-اجبه ده، شراب حرام دي، پوډر حلال! دې سړي نيم وطن غرق کړ، يوازې په همدې څو کليو کې سلگونه کسان معتاد دي.

هيلي وويل:

-دا پاچا بيا څه کار کوي؟

پيشو سور اسوبلی وایست:

-زه د نهو کالو یم، زما په یاد لا د دې غرونو لمنې تکی شني وې، خو مور مې راته ویل چې یو وخت ټول سیند په ونو کې نه ښکارېده. لوړې او ژورې، ټول ځنگل و. د ابادۍ لپاره یوه لوبښت خړه ځمکه نه پیدا کېده. خلکو به ونې وهلې، د کورونو لپاره به یې ځمکه خالي کوله، خو اوس هیڅ هم نه شته.

غلي شوه، وېي ويل:

-پاچا د چهار تراشو تجارت کوي، ده او ملګرو یې ټول غرونه لغړ کړل، نږدې ونې یې په موټرو کې راوړې، کومو ځایونو ته چې د موټر لار نه سیخېده، ونې به یې اړه کړې، په سیند کې به یې واچولې، لاندې به یې له اوبو را و ایستې. اوس یوازې په ډېرو لوړو کې یو څو ونې پاتې دي. پاچا یوه ورځ په ټلیفون کې چا ته ویل چې کچرې او اوبښان ورته تیار که. د رحمدل خدا راغله:

-عبدالرحیمه، ته او خدای! هغه د جنګ کیسه دې وکه، شمشېرخان حاجي دا څو میاشتي مساپر و، نه یې ده اورېدلي.

یوه له رنگه تور سړي تر ورانه بالښت لاندې کړ، پیاله یې کېښوده، و یې ويل:

-ها خو مې د وزیر له اوبښي سره وخوړل. سرکوزي دوه لکه ډالر غوښتل.

پاچا وويل:

-سمه کیسه وکه.

عبدالرحیم غاړه صافه کړه:

-یاره پاچا څه درته ووايم! د وزیر له اوبښي خو مې دا اوله پروژه نه وه اخیستې، له کومې ورځې چې مې شرکت جوړ کړ، یوازې له ده مې دا اتمه پروژه وه. دوه مکتبه، لوی پل، درې کوچني بندونه... دا ټول مې ورته جوړ کړل، خو په اخېره کې یې راسره مرداره کړه. ده له وزارتو یوه پروژه راته را وایسته، غوړه ګوله وه، دوه منزله لېسه جوړېده، یوولس لکه ډالره ورته منظور شوي وو. د وزیر له اوبښي سره مې لا له اوله خبره خلاصه کړه، یو نیم لک مې ورته ومنلې.

بس! په یوولسو لکو کې مې درې نیم لکه په تامیر ولګولې، شپېته زره مې د حکومت ولسوال ته ورکړې، څلوېشت زره ملا عبدالغني را نه واخیستې. یو لک هغو انجنیرانو یووړې چې پروژه مې ور تسلیم کړه. اخېر د وزیر د اوبښي وار راغی، یو نیم لک مې ور وړې، خو دی وچ منکر شو، قسم یې یاد کړ چې د دوو لکو خبره مې درسره کړې وه، ورته و مې ويل

چې غلط شوی یې، که دوه لکه تا ته درکم؛ نو ما ته څه پاتېږي. نه یې منله، ماغزه مې ورته واوښتل، خبره مو سره واړوله، په خپله شعبه کې مې له سره چایه په ډک گیللاس وویشت، اخ! حاجي صاحبانو! کاش چې هغه ساعت مو لیدلی وای، په لوند پتلون کې یې د بیزو غوندې اجبې ټوپکې وهلې.

ټولو وخنډل:

هیلى وویل:

-هاغه یو ولې پټه خوله دی؟ هیڅ هم نه وایي، تروش تندى یې نیولی، ان هیڅ خدا نه ورځي.

-هغه حاجي باز نومېږي، دروند دی.

-پوه نه شوم.

-دلته چې څوک خبرې و نه کړي، خلک یې پوه او دروند بولي.

-نو چې خبرې و نه کړي، له کومه به پوه شو چې پوه دی. په نوره دنیا کې پوه خلک ډېرې خبرې کوي، که دوی و نه غواړي، نور یې غږوي، ځکه پوه وي، د پوه سړي خبرو ته ټول ضرورت لري. ډېر څه ترې زده کوي.

پیشو وویل:

-چوپ! د حاجي باز کوناتي سره وخوځېدل، اوس به یې پخپله عالمانه خبره واوړي!

حاجي باز یو دم وخنډل، و یې ویل:

-نو د وزیر د اوبني په کوناتو به هم اجبې غټې ټپاکې راختلې وي.

همدا یوه خبره یې وکړه. بېرته یې جدي خبره ونيوله، دروند کېناست.

پیشو وویل:

-اوس خو پوه شوې چې دلته غلي سړي ته ولې پوه او سنگین وایي. دا ځکه چې تر غږېدا یې نه غږېدا ښه ده. دا خلک چې څومره کم غږېږي، هومره به کم چټیاټ وایي. مالومداره، تر ټولو کم چټیاټ ویونکی به تر نورو پوه او سنگین وي.

پيشو سوکه ولاړه شوه، لرې کېناسته. هيلی ورغله. و بې ويل:

-ولي را ولاړه شوې؟

پيشو سره سا وايسته:

هيلی! نور نو دې چتياټو سترې کړم.

غلي شوه. و بې ويل:

-گوره! دا کسان لس بجې راغلل. اول نيم ساعت خو بې دوه درې ځله په څه حال، څه احوال، ښه بې، کراري ده... تېر شو. بيا د معدن د الوځولو، د ځنگلونو د وهلو، پوډرو، قاچاق، د مکتب، پل، پلچک، کلينیک... له پيسو څخه د غلا... په باره کې وغږېدل. هر څه بې عادي وگڼل، يوازې پيسې وې. وروسته بې نيم ساعت د ښکار کيسې وکړې، بيا د دويمې او درېيمې ښځې د درلودلو ضرورتونه ياد شول، اخبري خبرې په ښه جنگي زرک ودرېدې.

نو ته فکر وکه! دلته له پل، پلچک، روغتون او مکتبه غلا، قاچاق، د پوډرو کاروبار، د ځنگلونو وهل، د معدنونو الوځول... افتخار دی. دا خلک هيڅ شرم نه لري، ان د خپلو مړو هډوکي بې لا په نورو خرڅ کړل. په دوی کې د وطندوستي يوه ذره حس هم نه شته.

په دې دومره وخت کې نه په مکتب وغږېدل، نه چا دا وويل چې د کلي لاره خرابه ده، نه کلينیک ياد شو، نه بې کومه د وطندوستي خبره وکړه.

پيشو غلي شوه. و بې ويل:

-هيلی! در نه لارم. مېلمانې ډوډۍ ته ولاړ شول.

پيشو منډه واخيسته. تر واړه وره ووته، د کور په چوتره کې بې ساه ونيوله. دېوال ته د تکیه شوي کارې څک او دېوال تر منځ په چوله کې پرېوته.

نجونو ته بې وکتل، غټې کوټې ته بې ډک پتنوسونه وړل. پزه بې کش کړه، رنگارنگ خوراکونه وو.

غيرت راغی، په چوتره کې ودرېد، په لوړ غږ بې وويل:

-بلا وهلي ياست! يو څه گړندی شئ، مېلمانې بې را ولاړ کړل.

سایرې وویل:

-لالا، مازې د هندوانو غوري پاتې دي.

غیرت وویل:

- خو گورئ! غږ مو وا نه ورم.

غیرت کوټې ته ورغی، لوبښي ښکلي اېښي وو. بېرته د دالان په وره کې ودرېد، و یې ویل:

-بیا هم درته وایم، غږ مو وا نه ورم.

گډه خدا راغله. غیرت ور وکتل، مېلمانه کور ته له پرې شوې دروازې راووتل. ټول لمر ته ولاړې نوې لنکې شوې غوا ته ور وگرځېدل.

پاچا په خوند وویل:

-یاره رحمدله! اجبه بډوگۍ (قندولکه) سخوندره یې نه ده!؟ پر دې تور تندي خو یې دا سپین خال یوه دنیا ارزوي.

عبدالرحیم وویل:

-رحمدله! ستا د غواوو ښه ذات دی، یوه سخوندره دې له ما سره هم ویل کړي وو.

ټول چوترې ته وختل، باتور له بدنې او چلمچي سره تیار ولاړ و.

رحمدل وویل:

-حاجي صاحبانو! زحمت مو وبخښئ، تر باغه ډېره لاره وه، ډوډۍ سرېده، همدلته مو سرشته ونيوله.

یوه یوه لاسونه پرېمنځل. کوټې ته ننوتل. حاجي شمشېرخان تر ټولو لوړ کېناست.

پاچا پکې دسترخان ته وکتل، و یې ویل:

-رحمدله! دومره زحمت ته ضرورت نه و، ساده ښوروا بس وه.

رحمدل وخنډل:

-خه زحمت. ياران دې ژوندي وي.

پيشو د کوټې کړکې ته ورغله. ستمی يې واورېد، هيلی د چوترې په ټيټه خټينه زينه نه شوای راختلای.

پيشو ور غږ کړل:

-اورېدغوږی راغی.

هيلی ټوپ کړل، چوترې ته ور پورته شوه. په وارخطايي يې شا و خوا وکتل، سپی نه و.

پيشو وويل:

-راځه! کله کله ډار هم ښه وي.

هيلی کړکې ته ورغله، غږی يې اورېده کړه. و يې ويل:

-د څلورو نفرو لپاره نو دومره مصرف؟! ټوله کوټه ډک دسترخوان نيولې ده!

پيشو وويل:

-دا خلک عزت په مصرف کې گڼي. رحمدل خو لا ښه دی، گذاره يې کېږي، خو ډېر خواران خلک لا ډېر مصرف د مېلمنه عزت بولي. دا څو ورځې مخکې مې دوه کسان وليدل. يوه يې په خواره خوله له بله پور غوښت، ويل يې چې مېلمانه لرم. پيسې يې ورکړې، په هماغه ورځ يې چاغ وری واخيست. ټوله ورځ همالته وم. په سړي باندې غربت ختم و، ښځې يې له ډېر ټوخي ساه نه شوای ايستلای. ماشوم يې ناروغه و، يوه کوټه يې لوڅه وه، بلې يې زور پلاستيکي فرش درلود.

غرمې ته مېلمانه راغلل، د سړي ملگري وو، نسونو ته يې غوښې ور واچولې. ماسپښين ساراگشت ته تېر شول. ډکې گېډې تشې شوې، نه ما کړي، نه تا. بس! يوازې سړی غيرتي وگڼل شو.

مېلمانه لاړل، غيرتي چيلم ته کېناست. سترگې يې ځلېدلې، کله کله به په برېتو کې خدا ورغله، داسې ښکارېده لکه په ذهن کې يې چې د مېلمنو وروستی خبره ورگرځېدله.

“والله! فلانيه، د مور شيدې دې شه، ډېر غيړتي يې. ” خو له كوټې يې د ناروغ ماشوم زگېروي راتلل. بڼځه يې دوه ځله ورته راغله، و يې ويل چې وه سرپه، د خداى روى ومنه، ماشوم مري. سړي نارې كړه چې څه وكم، پورورې يم، ډاكټر او دوا پيسې غواړي، په جېب كې يوه روپۍ نه لرم.

بڼځې ژړل. ده په راډيو كې سندره اورېده. سترگې يې له غروره ډكې وې. وړه خبره نه وه، غيړتي و.

هيلۍ وويل:

-خو ورته وگوره. ټوله كوټه ډكو غابونو نيولې ده. دا خوراك د شلو كسانو هم بس دى.

پيشو وويل:

-ا! كم خوراك يې نو بله يې غيړتي ده. دلته دوو نفرو ته د اتو كسانو تيارى نيسي. هر څه بايد تر بسو څو وارې ډېر وي. كه مازې يو څه كم شي؛ نو پېغور يې گڼي. رحمدل څلورو كسانو ته شپږ منه پسه حلال كړ.

-خو اوس مې د رحمدل دوې كشرانې لوني وليدې. په باغ كې ناستې وې، يوې د كميس ارمان درلود، بلې ټيكرۍ غوښت. د دې مېلمستيا پنځمه برخه مصرف هم تر مېلمنو ډېر و. په پاتې پيسو يې ټولې لوني پټولاى شواى.

پيشو غلې وه.

د حاجي عبدالرحيم غږ راغى:

-ياره حاجي صاحبانو، دا د واكسين له والو سره به څه كوو؟ ستاسې كلي ته هم درغلي وو؟

پاچاپه ډكه خوله وويل:

-هو! وايي چې د واكسين د والو امنيت وساتئ.

حاجي شمشېرخان ته يې وكتل، حاجي بسته ورون خولې ته نيولى و. پاچا وويل:

-شمشېرخانه! ته څه پكې وايي؟

حاجي په ډكه خوله وويل:

-دا خبرې په كېدو نه ارزي. له خوراكه مو باسئ.

پیشو وویل:

-هیلی! باز ته وگوره! کوناتي یې خوځېدل، وا یې وره! یوه خبره، خو پخه خبره کوي؟

باز وویل:

-واکسین څه په ډگ... وهی. پخوا نه و، اوس دې هم نه وي، په دومره جنجال نه ارزي.

پیشو وویل:

-د همدې پوهاند صاحب یو لمسی گوزې وهلی

پاچا وویل

-دا د نجونو د مکتب خبرې هم ماغزه را اېشولي دي. ها بله ورځ هم ولسوالي ته له ولایته د حکومت سړي راغلي وو. ویل یې چې لوی پل په یوه شرط درته جوړوو چې د نجونو مکتب به له بیا ترمیمه وروسته ساتی.

حاجي شمشېر خان په ډکه خوله وویل:

-پرېږدی دا خبرې! د خپل پلار او نیکه شملې مه ټیټوی، نه مو مکتب په کار دی، نه پل، نه پلچک، نه سړک. زه خو وایم چې دا د هلکانو له مکتبه هم خدایکه ښه ورځ ووينی! رحمدله، د دې نوې لنگې غوا سخوندرې دې ډېر خوند راکړ. نه به یې کې را؟

د رحمدل سترگې وځلېدې. په بېړه یې د فیرني پیشقاب ور بېرته کړ. و یې ویل:

-ولې نه حاجي صاحب، تر تا څارا! خو اوس غوا پرې لوشو.

حاجي شمشېرخان وخنډل:

-زوروره، نو ما سمدستي کله پرې پکې اچولی دی.

پیشو سوکه وویل:

-اڅ! پل، مکتب، پلچک، سړک... د وطن ابادي څه کوي! د غوا سخوندره مهمه ده.

پاچا وویل:

-حاجي شمشېر خانه! په نورو تېز ورځې، خو په خپله خبره نه يې ولاړ.

حاجي شمشېرخان ور وکتل.

پاچا وخنډل:

-ځان داسې ناڅاره مه اچوه، خپله دې راته ويلي وو چې د کلات د جلدک تازيان نوم لري. دا وار يو کونگرې درته راوړم. دوه ځله لاړې، خو...

حاجي شمشېرخان په خبره کې ور ولوېد. په خدا يې وويل:

-پاچا! غوټ درته مات يم، خو که به درواغ درته وایم، اورته دې راباندې طلاقه يي! څو وارې مې په زړه کې را تېر شوې، خو ډېر مصروفه وم، سر ناخلاصه خلک دي، څو ځله مې د کوکنارو د کرلو چل ور وښوو، نوی تخم مې ور ووړ. بوجی-بوجی اصل کود مې ورته واخيست، خو کوکنار وکړي، په پاللو يې نه پوهېږي، غوزې يې وړې راشي... خیر، بل ځل مې نه هېرېږی. هاغه د مستو کاسه را بېرته که.

رحمدل وويل:

-باز حاجي! ته ونيسه، اجبه د سيني پسته غوښه ده. نه دې په عذابوي.

باز! غټ تبغ را وايست. رحمدل په لاس کې نيولې بوتی بېرته په پيشقاب کې کېښوده.

پيشو وويل:

-دې ته وايي دروند او هوښيار. عالمانه خبره يې ونه کړه، رحمدل يې په تبغ وپوهاوه چې ډک يم.

حاجي شمشېرخان پر خپلو غوړو شونډو توليا تېره کړه، و يې ويل:

-ياره رحمدله! لکه چې دا نوې کډه دې ښه لاس لري، اخبري څو وارې ډوډۍ دې له خونده ډکې وې.

عبدالرحيم په خبره کې ور ولوېد:

-په دويم واده به دې د کور عزت خوندي وي. سپينه مامد دينه به درته وکم، زما خو درېيمې ته هم نېت دی.

ټولو وخنډل.

رحمدل په خدا وويل:

-در واخلي، لاس مه نيسي.

له هرې خوا درانه تېغونه راغلل، بيا تر ډېره شکرونه ايستل کېدل.

دعا وشوه. مېلمانه لا باغ ته له پرې شوې وره نه وو وتلي چې له دالانه ښځې او نجونې راووتې. ټولو کوټې ته ور منډه کړه، د کېناستلو په حال کې يې لا پيشقابونو ته لاسونه ور وغځول.

پيشو وويل:

-د دې نجونو کولمې يوازې د مېلمستيا په وخت غوړېږي.

هيلی ور وکتل:

-خو دوی د سړيو پاتې شونې خوري. کاشکې يې په دېگونو کې ځانونو ته يو څه پرېښي وای.

پيشو وويل:

-خبره دې ژر هېرېږي. درته و مې ويل چې دا خلک څلورو کسانو ته د شلو نفرو خوراک ږدي، عزت يې گڼي.

هيلی بېرته غړی اوږده کړه، وړو نجونو په خپلو غاښونو له هډوکو غوښې شکولې.

هيلی وويل:

-خو دا نجونې او ښځې تر اوسه ولې غلې وې. ټولې په يوه تنگ دالان کې راټولې وې. ان د وړو نجونو هم چوپ نه خوت. داسې لکه په دې کلا کې چې د ښځې يا نجلۍ په نوم هيڅ ژوندی ساری نه وي.

پيشو وويل:

-له غږېدا منع وې.

-ولې؟

پردي نارينه يې بايد غږ وا نه وري.

-پوه نه شوم.

-خدای دې پوه که. دلته د ښځې د غږ اورېدل هم د نارینه وو شهوت پاروي.

پیشو روانه شوه.

هیلی وویل:

-څه کوي؟

-د اورېدغوږي ساه مې واورېده.

هیلی شا و خوا وکتل:

-دلته خو نه شته.

پیشو وویل:

-ته بې نه اورې.

پیشو کاداني ته ننوته. و بې ویل:

-سېرلي! خوله دې پټه که، ډېر بد ښکاري.

لاړه، پر پروړه پرېوته.

چرگې وویل:

-هیلی دې څه کړه؟

پیشو ور وکتل:

-چرگې! که نور نه وي، د دې چرگوږو تر مخ خو لږ هوښیاره غږېږه. هیلی خو په ما پورې سرینې نه ده.

سېرلي ور غږ کړل:

-نن خو بیا تیار رحمدل بې. خبره نه درسره کېږي.

هیلی راغله. چرگې ته نږدې پرېوته.

ټول غلي وو. یوازې د سپرلي غاښونه سره لگېدل. شخوند یې واهه.

پیشو سر پورته کړ:

-چرگې! چوچونې دې ویده دي؟

چرگې وویل:

-پام چې مرداره خبره و نه کړې.

پیشو بېرته پر پروره سر ولگاوه. سور اسوېلی یې وایست.

هیلی وویل:

-پیشو! زړه دې ډېر ډک دی؟

-ورک یې که، دې وطن ته مې خوا بدېږي.

سپرلي وخنډل:

-نوی خبرې دې زده کړې؟

پیشو وویل:

-مردارخوره، نوی خبرې نه دي، دا وطن خو زما هم دی، ستا هم دی، د چرگې هم دی. لږ احساس پیدا که. ته او

رحمدل څه فرق سره لرئ!

هیلی وویل:

-خو نور خلک به داسې نه وي، یو څه د وطن دوستي حس به لري.

پیشو تر یوه وخته غلي وه، بیا یې سر پورته کړ:

-هیلی! زه په دې کلیو کې ډېره گرځېدلې یم. دلته پنځه نوي فیصده خلک رحمدل دوی دي.

غلي شوه. ويې ويل:

-واوره! يوازې د يوې ورځې كيسه به درته وكم. موچي مې وليد، سړي ته يې د بوټونو اصلي پسكي ور وښوو. سړي مازې سترگې ترې واړولې، موچي په بوټ كې ارزان بيه پسكي كېښود. دهقان ته ورغلم، په پټي كې د شكېدلو رومي بانجانو لويې كوتې ته ناست و. سړې پلاستيكي خلطې ورسره وې. دا رنگ د خلكود غولولو لپاره و. خام روميان هم سره پكې ښكارېدل. دهقان د خلطې خنډو ته سالم روميان اېښودل، منځ يې له خوسا او چينجنو روميانو ور ډكاوه.

قصاب ته ورغلم. خداى خبر، په كومه زمانه كې يې يو غويى حلال كړى دى، خو د هماغه غوايي يوه ټوټه سپين پوستكى يې ساتلې، تل هماغه پوستكى د مينې په ورون پورې سړيښوي، مانا ها خلكو، مېښه نه ده، د ځوان غوايي غوښه واخلي. تلې ته مې وكتل، دلته ټول قصابان تلې دومره پورته ږدي چې مشري ته يې منځ نه شي ور ښكاره. كار يې كړى وي، په تله كې يې مخكې له مخكې واړكې او پرزې اچولې وي.

د هلكانو له مكتبه تېرېدم، پسپسى مې واوړېد، ور وگرځېدم، مدير له دوو دوكاندارانو سره ولاړ و. ورته ويل يې چې د شپې يوه بجه څلور خرې راولئ، بس! د مكتب كتابونه او كتابچې مې تيار درته بېل كړي دي، خو په نرخ كې به يې بله نه كوى. تر دې يې ارزانه نه شم دركولای.

ډاكټر مې وليد. له ښاره خپل كور ته راته، په ټليفون كې يې خندل، ويل يې چې بې غمه اوسه. د شركت ټولې روغې او تاريخ تېرې دواوې دې پر ما، زما يوه نسخه به هم ستا له دوا پرته نه وي، يو په دوه به يې درته خرڅې كم، خو څلوېښت فيصده گټه غواړم.

نوي جوړېدونكي سړك ته ورغلم. له مسلح عسكرو را لرې درې لوكس ږيرې خربلي نيكټايي كړي كسان ولاړ وو. له نږدې مې غوږ ورته ونيو، لاړې يې سره بادېدلې، د سړك د موادو، د كاريگرو د پيسو او د تېلو په غلا نه سره جوړېدل. يو بل ته يې گوته نيوله. تا ډېرې واخيستې، ما ته لږ پاتې شوې.

اخ! له چا گيله وكړو. دلته هر يو تر خپله وسه غل دى.

پيشو غلي شوه.

هيلی وويل:

-مانا ټول بد دي؟

پیشو سر پورته کړ:

-ښه هم شته، خو ډېر کم، په مردار ډنډ کې یو سطل پاکې اوبه نه چلېږي. یوه ورځ مې یو سپری ولید، ښځه یې تازه لنگه وه، ده له کارېزه منګې ډکاوه. بس! په ټول کلي کې متل شو. پلانی د ښځې سپی دی.

یو بل مامور مې ولید، رشوت یې نه اخیست، همکارانو یې لېونی باله، د کور وال ور نه خپه وو، ویل یې چې نورو په همدې ساده ماموریت کې موټرې واخیستې، خو د موږ وال د یوې خوا نه دی... دا خلک په رڼا ورځ د خپلې ښځې، اولادونو، خپلوانو، دوستانو... تر مخ په ډېر افتخار حرامې پیسې ګڼي. یو هم نه ورته وایي چې وه پلاره، وه وروره، وه مېړه، وه خپله... ته خو لس، دوولس زره معاش اخلي. دا ارګاه و بارګاه، د اتلسو زرو ډارلرو موټر، لوکس کور، په دوو میاشتو کې د اتو زرو بوټونه، د لسو زرو درېښي... دې له کومه کړل؟ برعکس، ټول افتخار پرې کوي، رشوت ته یې نوي نوم ورکړی، پیداګیري ورته وایي.

دلته سیند نه دی چې د سپي په خوله مردار نه شي، دلته ټوله د سپي خوله ده. ګناه ثواب ګڼي، د وطن دوستي بوی هم نه شته. په دې خاوره د یوه هم زړه نه سوځي. بس، لکه د لاندې پسه چې د الېلو له پاره تیارېږي! ټولو لاسونه ور اچولي دي، نر هغه دی چې ګوتو ته یې ډېرې وړې ورشي.

هیلى وویل:

-خو دا خلک به له اوله داسې نه وو. دوی د پلار، نیکه شملې ډېرې یادوي، پخواني به یې د کار خلک وو.

پیشو روانه شوه، تر سوري یې سر وایست، و یې ویل:

-هیلى! راءه!

دواړه باغ ته لاړل. مېلمنو لمونځ کاوه.

پیشو ونو ته وکتل، کېناسته، و یې ویل:

-هیلى! یو څه وخت باید ماته شو.

هیلى حیرانې سترګې ور واړولې؟

-ولې؟

-رحمدل دوی خو نه یې چې بېرته کوي!

ښه شېبه ووت، کارغه راغی، لنډه دوره یې ووهله، پر تیت ښاخ کېناست. نارې یې کړې:

-کاغ، کاغ، کاغ...

پیشو وویل:

-راځه.

دواړه کارغه ته ور نږدې شول. کارغه له کوچني هډوکي غوښه جلا کوله.

پیشو ور غږ کړل:

-کارغه! خو کلن به یې؟

کارغه پرته له دې چې ورته وگوري، و یې ویل:

-پیشو! له رحمدل به څه زده کړې. ډېره شخصي پوښتنه دې و نه کړه!؟ دا یې تا ته زما سن مالوم، څه فایده!؟

پیشو په خبره کې ور ولوېده:

-خدای که دې په دې تور مخ مینه یم، د سن مالومول دې زما له دویمې پوښتنې سره ارتباط لري.

کارغه وویل:

-سمه ده، درته و به یې وایم، کابو یو سلو اوياوو ته رسېږم. هله نو، د مطلب خبره کوه!

-کارغه، رحمدل دوی په خپلو پلرونو او نیکونو ډېر نازېږي، هره خبره یې په پنځه زره کلن تاریخ، پخوانی پوهه او غیرت ختمه شي. تا خو ډېر عمر کړی، دا خلک کومه کارنامه لري چې موږ نه یو ترې خبر؟ برق یې کشف کړی، کښتۍ یې جوړې کړې، سپوږمۍ ته ختلي، د کوم خطرناک مرض دوا یې جوړه کړې...څه یې کړي؟

هډوکي ولوېد، کارغه خلاص وزرونه پسې را کښته شو. پر هډوکي یې مښوکه ووهله. هیلۍ ته یې وکتل، و یې ویل:

-دا خو مې نوې ولیده!؟

پيشو وويل:

-خه يې کوي! رحمدل وويشته. زما د خبرې ځواب دې را نه کړ.

کارغه وويل:

-له پنځه زره کلن تاريخه يې نه يم خبر، خو د رحمدل دوی پلرونه او نیکونه را مالوم دي. بس! رحمدل دوی ته گوره، که په دې خلکو کې پوهه وينې؛ نو پخواني يې هم عالمان وو، که نه له رحمدل دوی يې ټکی فرق نه کېده.

هيلي وويل:

-خو څنگه خلک وو؟

-ويده. ټول عمر ويده. په يوه وطن کې هم د غرمې خوب نه شته، خلک کار کوي، خپل ژوند جوړوي، وطن ابادوي، خو دوی به هم لکه رحمدل دوی شپه ورځ په خوب تېر کړل. سهار چې به را پورته شول، په ټول ملک کې به پردي گرځېدل. په دې به نه وو خبر چې دا څوک دي، ملک يې څنگه ونيو، له کومه راغلل، څنگه راغلل، ولې راغلل، چا راوستل... بس! نه پوښتنه، نه بازخواست، نه د وطن مينه، نيمايي رحمدل دوی به د پيسو لپاره د خپلو خلکو او خپل وطن پر ضد له پرديو سره ودرېدل. نورو ته به چې پيسې او مقام ور و نه رسېدل، مخالف به شول، تورې او ټوپکې به يې را واخيستې، پردي به کرار ناست وو، رحمدل دوی به په خپلو منځو کې سره وخوړل. دا وژنه، ها وژنه، له يوه لاس پرې که، له بل سر، د يوه کور ته اور واچوه، بل...

يوه خوا به يې ختمه کړه، بيا به يې پردو ته پام شو، پسې وا به يې خيستل، وروسته به په خپل منځ کې نه سره جوړېدل. هر يوه به پاچاهي غوښته. ورور به له وروره سترگې و ايستې، زوی له پلاره. په لکهاوو غاړې به پرې شوې. سرونه به ولوېدل، اخبر به يوه قدرت ونيو. ښځو، مينځو او کبابونو ته به يې ور پام شول. هر پاچا به لکه چرگ په لسگونو چرگو کې پروت و. يوه نه، دوې نه، درې نه، څلور نه، لسگونه او سلگونه ښکلي ښځې او نازکې مينځې به پرې راټولې وې. د شپې به يې مستي کوله، د ورځې به ويده و. عامو خلکو به هم د غرمې خوب نه هېراوه. بله ورځ به بيا همدا کيسه له سره تکرارېدله. دوی به ويده وو، نورو به سلامت ملک لاندې کړ. له سره به يې سترگې وموښلې، په جوش به راغلل... نيمايي به له پردو سره ودرېدل، چا ته چې به پيسې او واک ور و نه رسېدل، تورې به يې را واخيستې، وينې به وبهېدې، له دواړو خواوو..

کارغه غلی شو، په هډوکي پسې يې مېنوکه واچوله، و يې ويل:

-په دې نږدې دوو سوو کلونو کې دوه، درې د کار خلک پیدا شول. له رحمدل دوی سره یې فرق درلود. له زړه یې د وطن جوړېدا غوښته، له خلکو سره یې مینه وه، تعلیم ته یې پام وړ واړاوه. مکتبونه او کارخانې یې جوړې کړې، پوځ یې په پښو ودراره، د بند، برق... رېل په فکر کې شول.

دوی غوښتل چې رحمدل دوی وپښ او د نورو ملکونو سیال کړي، د ژوند خوند وړ وښيي، ورته ووايي چې وطن د ټولو مور ده، مه یې خپه کوئ. اباد یې کړئ. اه خلکو! وپښ شئ...

خو رحمدل دوی وپښېدا نه غوښته، وطن یې د غرمې له خوبونو څار کړ. همدا نېک خلک یې پسې واخیستل... څوک یې مړه کړل، څوک یې له وطنه وشړل...

رحمدل دوی په سوله او هوساینه کې ناروغه کېږي. دوی له کراري، انساني ژوند او ابادي سره حساسیت لري، لکه لېوان یوازې په وینو کې خوشاله دي. ووژنه، ووژنه، ووژنه... کارغه والوت.

هیلى مېلمنو ته وکتل، یو هم نه و، نیازى او سايږې توشکې او بالښتان ټولول.

پيشو او هيلی ورغلل. شېبه وروسته رحمدل راغی.

سايږې د نیازى غوږ ته خوله ور ټيټه کړه.

پيشو وويل:

-ورته و یې ويل چې شیرين اغا ته وایم، خوشاله دی. خبره به مې ومني.

سایره خپل پلار ته ورغله، په خواره خوله یې وويل:

-شیرين اغا! یوه خبره مې منې؟

رحمدل تريو ور وکتل.

نجلی خوله کړه کړه:

-نوې مور وایې چې دا درې میاشتي د پلار کره نه یم تللي، خیر دی، یوه شپه اجازه ورکه، مور یې سخته ناروغه ده. بس! سهار چایو ته یې بېرته همدلته وغواړه.

د رحمدل سترگې رډې راوختې:

-بس، بس، په اوږو يې مه راسپروه. مور يې هيڅ بلا نه ده وهلې.

غلی شو. نیازۍ ته يې وکتل، نارې يې کړه:

-وه د سپي لورې! پزه دې را پرې کړه، د هندوانو په يوه غوري کې يوه پنجه ولې کمه وه؟

پيشو وويل:

-اخ! نفرت! دومره ښکلې دسترخوان، رنگارنگ خوندور خواړه او ګڼ لوبښي يې هېر شول، خو يوه پنجه يې په ذهن کې پاتې ده.

(۸)

تیاره وه، پيشو پر پروره سر ايښی و.

چرګې وويل:

-پيشو! غلې يې!

پيشو وويل:

-فکر وهم.

-څه فکر؟

-د رحمدل.

-څنگه؟

يوازې يوه ورځ! بس! رحمدل په يوه ورځ کې انسان کېدای شي. هم به پخپله له ژونده خوند واخلي، هم به کورنۍ ته خدا ورکړي، هم به يې وطن ته خپله برخه خیر ور ورسېږي.

په تیاره کې د سپرلي غږ راغی:

چرگې! ولې دې وغږوله، هماغه فکرونه یې ښه وو.

هیلى وویل:

— سېرلیه! ته یې مه اوره.

غلي شوه، و یې ویل:

پیشو، ما او چرگې ته ووايه. رحمدل څنگه انسان کېدای شي!؟

پیشو اوږده وغځېده. و یې ویل:

—رحمدل مې په فکر کې یوازې یوه ورځ انسان کړ. ټول غمونه ختم شول.

چرگې وویل:

—زړه ته مې نه لوېږي.

پیشو وویل:

—اسانه ده.

هیلي په خبره کې ور ولوېده:

—موږ هم خبرې کړه.

پیشو وویل:

—سمه ده. زه به مې یوازې د یوې ورځې فکر درته ووايم. تاسې وایاست ښه!

هیلى او چرگې په یوه غږ وویل:

—ښه.

پیشو وویل:

-نن شپه تېره شوه، رحمدل مې په خپل فکر کې سبا سهار وخته له خوبه را پورته کړ. چوترې ته ووت، نیازې په بېړه بدنې ته ورغله، خو ده وار رومبې کړ. بدنې یې ور پورته کړه، موسک شو، و یې ویل:

-ته خو مې مزدوره نه یې. زما غوندې انسان یې، خدای لاس او پښې راکړي، ولې خپل کار په نورو وکم؟

نیازې په چوتره کې حیرانه ودرېده، رحمدل بمبه ووهله. اودس یې وکړ، نیازې ټولیا ورته ونيوله. رحمدل مننه ترې وکړه، د نیازې سترگې رډې را وختې. باور یې نه راته، رحمدل او مننه؟

رحمدل جومات ته لاړ. کتارونه سم شول، رحمدل ورغی، په لومړي ځل د خپل تره د زوی انځرگل تر څنګ ودرېد. تربره یې حیرانې سترگې ور واړولې. رحمدل ورته موسک شو.

جمع خلاصه شوه. انځرگل کور ته روان شو، خو تر شا یې د پښو تړی واورېد، ور مېر یې کوږ کړ، رحمدل ور پسې و. انځرگل ګامونه ګرځندي کړل، رحمدل هم چټک شو، انځر گل خپل کور ته ننوت. د کلا لویه دروازه نه پورې کېده، ور و یې کتل، رحمدل د دروازې په لیڅک کې پښه ایښې وه.

انځرگل حیران ودرېد، رحمدل دروازه ټپله کړه، انځر ته ورغی. وار له واره یې نارو ونيوله:

-د تره کېږ! چېرې یاست؟

له دالانه د یوې وړې نجلۍ خوشاله غږ راغی.

-ای! شیرین اغا دی.

ښځې وویل:

-خوب وینې؟! شیرین اغا خو له جلا کېدا را باده زموږ کور نه دی لیدلی. دلته کله راځي؟

رحمدل ور نارو کړه!

-راغلی یم.

وړه نجلۍ په بېړه له دالانه را ووته. خندل یې. رحمدل ټیت شو. د وړې نجلۍ له تندي یې مچو واخیسته. له کوټو ښځې، ماشومان او ځوانان را ووتل. ښځې او ماشومان خوشاله ښکارېدل. ټول تر رحمدل را تاو شول. په سترگو کې یې

اوبښکې رغېدلې، د کور کهول پوښتنې يې کولې... خو ځوانان له خپل پلار انځر گل سره غوښه ولاړ وو. په رډو سترگو يې رحمدل ته کتل...

يوې ځوانې نجلۍ په چوتره کې سره غالي هواره کړه. بالښت يې کېښود، خو رحمدل دالان ته ورغی. پر زاړه، سپېره ليمڅي يې پلټی ووېلې. نجلۍ په منډه نوې بالښت ورته راوړ. رحمدل غټې سپرېمې کش کړې. په خوند يې وويل:

-اها! څه خوږ بوی، په تناره کې څه دي؟

د انځرگل ښځې په خوشالي وويل:

-شیرین اغا! غرمې ته مو کټوه بار کړې ده.

رحمدل په خوند وويل:

-غوښه به پخه وي؟

ښځه په بېړه تناره ته ور ټيټه شوه. کټو يې را وايسته. يوه ټوټه غوښه يې په گوتو کې ټينگه کړه، په خوابدي غږ يې وويل:

-لږ خامه ده.

د گاز ډبه يې ور کش کړه.

رحمدل ناره کړه!

-مکې! غوښه به غرمې ته خورو. کوچ راواخله!

په لنډ وخت کې د رحمدل مخې ته د شیدو چای، تازه کوچ او توده ډوډۍ کېښودل شول. دالان ډک و، ښځو او ماشوانو په مینه رحمدل ته کتل.

رحمدل په ډکه خوله ناره کړه:

-په تربره باندې خدای نه ده خوړلې. اوس به له خپلو ځوانو زامنو سره په چوتره کې ناست يې. وايې به چې دا نابللی مېلمه له کومه شو!

نجونو او ښځو وخنډل.

رحمدل خپل غږ په زوټه کړ!

-وه غټ سړې انځرگله! دا خو دې و نه ویل چې پردی به ولې یې؟ خپل تن، وجود، سکه د تره زوی مې یې، همدا اته کاله مخکې لا سره گډ و. ماشومتوب مو یو ځای تېر کړی، گډ مو خندلې، گډ مو ژړلې، په گډه مو د گډ کور رمه پېولې، په گډه به گډې انا د ناتار کاسه راته ایښودله، گډ نیکه به نکلوڼه راته ویل، یو ځای به لمبېدو. یو ځای به مو د دالانه پر سر د غومبسو ځالې را اچولې. په یاد دې دي، په ما دې څومره خوا بدېده. غومبسي زه وچېچلم، خو ژړل تا. غلی شو. په ډکه خوله یې ناره کړه!

-راشه، زما له سووبه به په خپل کور کې په گډه موږ شې. تر اوسه به دې دومره نویین (تازه) کوچ نه وي خوړلې. ماشومانو وخنډل، خو د ښځو سترگې له اوښکو ډکې وې.

له چایو وروسته رحمدل چوترې ته ورغی. ډله ماشومان او ښځې پسې را ووتل. رحمدل حیرانو نارینه وو ته وکتل، په زوره یې ټیغ را وایست. و یې ویل:

-د تره کډې!؟

ښځې منډه ور واخیسته.

رحمدل وویل:

-غرمې ته یوه ډکه کاسه ښوروا را ولېږه.

غلی شو. انځرگل ته یې وکتل، و یې ویل:

-د انځرگل برخه غوښه به هم ورسره وي.

ځوانې ښځې په بېړه وویل:

-سمه ده شیرین اگا! په غبرگو سترگو.

یوې پېغلې په بېړه بوتونه ورته سم کړل.

رحمدل تر چوترې کښته شو. خو ګامه يې واخيستل. ودرېد، ورمېر يې کوږ کړ.

-د تره کډې! غټسري ته ووايه چې سبا غرمې ته مې ټول مېلمانې ياست. نر، ښځې، ماشومان. يو به هم نه پاتې کېږي.

رحمدل خپل کور ته لاړ. باتور د چوترې په زینه کې کلاشینکوف پاکاوه. رحمدل يې له لاسه ټوپک وړ واخيست. په څا کې يې واچاوه. وړو زړو په حیرانی ورته کتل.

رحمدل وویل:

-باتوره زويه!له ټوپکه خدای که ښه ورځ ووينې، د مرګ وسيله ده، يا به بل وژنې، يا ځان. سر له سبا به مکتب ته ځي.

چوترې ته وخوت، ټولې لوني يې پر ټنډو ښکل کړې. نجونو ژړل، په لومړي ځل يې د پلار مينه لیده.

رحمدل خپلې غبرګې وړې لوني ټټر ته وړ نږدې کړې، و يې ويل:

-تاسې به هم په لنډ وخت کې مکتب ته ځئ.

نجونو په راوتلو رډو سترګو ورته کتل. يوې وړې نجلۍ يو دم وخنډل:

شیرین اغا! درواغ خو نه وايي؟

د غیرت غږ راغی:

سپین سترګې! پلار ته څوک داسې نه وايي!

رحمدل وویل:

-نه غیرته زويه! په دې کور کې هر څوک د خبرو حق لري. که څوک غلطې وکړي، په ارامه يې پوه که.

کوکوګلې وویل:

-اول خو د نجونو مکتب نه شته، دویم خلک به څه وايي؟

رحمدل په خبره کې وړ ولوېد:

-زمور لوی مشکل دا دی چې د ځان لپاره نه، د خلکو لپاره ژوند کوو. تعلیم په نړ و ښځه فرض دی. پاتې شوه د مکتب خبره! زه یې په خپل مصرف جوړوم.

رحمدل خپلې وړې لور ته وکتل، یوه پایڅه یې پرې وه. و یې ویل:

-غیرته زویه! ټولې نجونې په موټر کې درسره کېنوه. د ولسوالي په بازار کې چې یې څه به کار و، خوښ دې یې کړي. د غیرت تندي تریو شو:

-شیرین اغا! داسې نو څوک نه کوي! زه به یې ورته راوړم.

رحمدل وویل:

-نه! تا ته مې تېر اختر یوه سدری راوړې وه، تر اوسه لا پرته ده، ویل دې چې رنګ مې یې خوښ نه دی. دوی هم زړه لري.

سایرې ته یې وکتل، و یې ویل:

-بچکې! ما وبخښه. نه پوهېدم. یو تان ټوکر به مې راوړ، جامې او د کوټو پردې به مو له یوې ټوټې وګنډلې. په دې کې څه بده ده چې په خپله خوښه ځانونو ته ټوکر، خپلې او ټیکرې واخلي.

د سایرې سر یې پر خپل ټټر پورې ولگاوه. په ژړغونې غږ یې وویل:

-اه ګرانې! پلار دې وبخښه. ښه ده چې کونډ ته مې ور نه کړې.

غلی شو. سایرې حیرانې سترګې ورته نیولې وې.

رحمدل وویل:

-له دې وروسته به په دې کور کې له نجونو نظر اخیستل کېږي. دا د دوی شرعي حق دی، چېرته چې یې خوښه نه وه، نه به یې ودوم.

یو دم یې وژړل. په ژړا کې یې له ټولو ښښه وغوښته. خپله سپکه خوله یې یاده کړه، و یې ویل چې سر له اوسه به پوچ پاش نه وایي.

د کلا لویه دروازه خلاصه شوه، په تراکتور پسې اوږده پېله تړلې وه. راغی، د انځر گل دوو زامنو د وهل شوې چنار څلور، څلور متره لرگي له پېلې کښته کړل.

رحمدل ورغی، د تربره زامنو ته یې غېږ ورکړه. د انځر گل زامنو ځمکې ته کتل. یوه یې په خواږه خوله وویل:

-پلار مې ځان ملامت ګاڼه. ویل یې چې چنار ستاسې حق و.

رحمدل یو ځوان تر لاس ونيو، خو ځوان بڅښنه وغوښته، و یې ویل چې اوس کار لري، چایو ته به بل وخت راشي.

ځوان د تراکتور اشترنگ ته کښاست، بل تشې پېلې ته ور وخوت.

اشترنگ ته ناست ځوان وویل:

-شیرین اګا! پلار مې ویل چې سبا غرمه ډوډۍ ته درځو، خو په یوه شرط! بلې غرمې ته مو تاسې ټول مېلمانه یاست.

رحمدل وخندل. چوترې ته یې وکتل، د ټولو سترګې له اوبښکو ډکې وې. رحمدل ورغی. ښځې او اولادونه پرې ور ټول شول.

رحمدل وویل:

ګورئ! انځر گل دوی مو تن او وجود دي، د ټولو په رګونو کې د یوه نیکه وینه جریان لري. تګ راتګ به ورسره پالئ!

کوټې ته لاړ. ډم یې په تلیفون را وغوښت. لسو بجو ته یې وښته ور جوړ کړل، په ږیره یې لاس ور وواهه. تشناب ته ننوت. اول یې غاښونو ته برس او کریم ونيول، بیا تر اوبو ووت. پاک کالي یې واغوستل. په چوتره کې ودرېد. نیازی و چې سترګې ورته نیولې وې.

د نیازی کتلو خوند ورکړ. د نسوارو قوطی یې تر بام واړوله.

باغ ته لاړ، د خرې د ویشتلو ځای ته یې وکتل، سر یې وڅړېد. پتارۍ ته ودرېد، غریو واخیست، سلګی یې کړې، په ژړا کې یې وویل:

-اه! نجیبې بچکې. تر پایه مې ډاکټر ته ور نه وستې. دا ګنهګار پلار دې وبڅښه.

چيغې شوې، رحمدل ور وکتل، باتور خپله خور تر څڼو نيولې وه. رحمدل پر خپلو لندو سترگو خادر تېر کړ. ورغی. باتور يې تر مټ ونيو، وېې ځانده، ورته و يې ويل چې که دې بيا سايرې ته څه ويلي وو، نو د سايرې بچکې پښو ته به دې حلال...

يودم غلی شو، د حلالېدا له ټکې يې کرکه راغله، و يې ويل:

-باتوره! دا نجونې هم زما اولادونه دي، دوی هم په هماغه اندازه راباندې گرانې دي، لکه ته او غيرت. پام! دويم ځل لاس پورته کېدا به دې و نه بخښم.

باتور کور ته لاړ، سايره د پلار غېږې ته ور لوبده، و يې ژړل. رحمدل پر ککړۍ ښکل کړه، سترگې يې له اوبښکو ډکې شوې، و يې ويل:

-نور به مو غم ته نه ورکوم.

خپله لور يې تر لاس ونيوله، هوار شوي ليمڅي ته ورغلل. رحمدل وويل:

-سايرې بچکې! فرش کوچنی نه دی؟

نجلی په حیرانی ورته وکتل:

-نه شیرین اغا! ته او وروڼه مې هر وخت په همدې ليمڅي کېښئ.

رحمدل وخنډل:

-خو ټول نه ورباندې ځاېږو.

سايرې خپل پلار ته کتل.

رحمدل وويل:

-هله لورې، تر ټولو لوی فرش راوړه، له دې وروسته به ټول يو ځای ډوډۍ خورو.

نجلی حیرانی سترگې ورته نيولې وې. باور يې نه راته.

رحمدل وخنډل:

-لکه چې له خپل پلار سره یو ځای ډوډۍ خوند نه درکوي؟

د سايږې په سترگو کې اوښکې را ټولې شوې. کور ته يې منډه کړه.

رحمدل پر ليمڅي کېناست. سږي يې له تازه هوا وپرسول. له ځان سره يې وخنډل. په لومړي ځل يې خپله خندا اورېده، خوند يې ترې واخيست، په زوره يې کړه. خندا يې په ونو کې را وگرځېده.

غرمې ته د انځرگل له کوره هم ډکه کاسه ښوروا راغله. اوږد دسترخوان هوار شو. رحمدل د خپلو وړو لوڼو لاسونه پر لښتي ور پرېمانځل. لوڼې يې دواړو خواوو ته کېنولې. د نجونو سترگې ځلېدلې. ټولو رحمدل ته په مينه کتل. له ډکو کاسو گولې پورته شوې.

رحمدل په ډکه خوله وويل:

خوندوره ښوروا ده. گوتې ورسره خوړل کېږي.

تر څنګ يې نيازۍ ته وکتل، د نيازۍ په غټو سترگو کې ځلا پرته وه. رحمدل د غوښې کاسه ور بېرته کړه، پر پاستې يې څو مساوي برخې کېښودلې. کوکوگلې ته يې وويل:

-مخ واړوه!

ښځې په حيراني ورته کتل.

رحمدل خبره تکرار کړه.

-ښځې مخ واړاوه.

رحمدل د غوښې پر يوه برخه گوته کېښودله:

-دا يې د چا؟

-د زرمينې.

انځرگل هماغه برخه وړې نجلۍ ته ور نږدې کړه. دويمه، درېيمه او څلورمه برخه هم همداسې تقسيم شوې. رحمدل پر بله برخه گوته کېښوده.

-دا يې د چا؟

-ستا.

رحمدل تندى تريو کړ:

-دا خو صاف هډوکي دي.

ټولو ور وکتل. رحمدل غوښي ته وچې سترگې نيولي وې.

له هرې خوا د غوښې جوړې کولې ورته را مخکې شوې. نيازى هم په ټيت سر وړه گوله ورته نيولې وه. رحمدل په خدا کې وويل:

-په خداى که يې څکه هم وکم، دا د تاسې حق دى.

سايرې د پلار خېټه وکړوله، رحمدل وخندل. وړې لور يې گوله په خوله کې ور کېښوده. رحمدل د نيازى پر گوتو ور پرېوت، په غاښونو کې يې د ځوانې ښځې له لاسه وړه گوله ور پورته کړه. د کوکوگلي تندى تريو شو. رحمدل د کوکوگلي ټوله برخه غوښه په پاستې کې ونغاړله. منډې ته يې ځان جوړ کړ، خو واړه او غټ لاسونه ور ولوبدل. رحمدل خندل، غيرت، باتور او نجونو د خپلې مور برخه غوښه ور نه وړله. باغ گډې خدا نيولى و.

ماسپښين جومات ته لاړ، له لمانځه وروسته يې غاړه صافه کړه، کليوالو ته يې وويل چې د نجونو د مکتب جوړول ضروري دي.

په دېرشو کسانو کې يې لسو مخالفت وکړ، لسو يې خبره تاييد کړه، لس نور يې فکر کولو ته وهڅول.

له لمانځه وروسته د خپلې واده شوې لور کور ته ورغى. و يې ژړل، له لور يې بخښنه وغوښته چې معتاد ته يې ورکړه. بيا يې له زوم سره خبرې وکړې، د معتادينو په شفاخانه کې بسترېدا ته يې قانع کړ. و يې ويل چې د تداوي ټول مصارف يې دى په غاړه اخلي.

له هغه ځايه بېرته کور ته راغى. غيرت ته يې وويل چې حاجي شمشېر خان او نور ملکري جومې ته را وغواړي. زوى يې په حيرانۍ ورته وويل چې مېلمستيا خو تېره شوه. خو رحمدل ور ياده کړه چې له دې وروسته به ټولې مېلمستاوې ساده وي. دى غواړي چې له خپلو ملگرو سره وغرېږي، پوه يې کړي چې نور دې دا وطن نه وړانوي، ځنګلونه دې نه وهي، کوکنار دې نه کړي، غلا دې نه کوي... که يې ومنله ښه، که نه له داسې خلکو سره ملگرتيا، نه ملگرتيا.

د ماخستن ډوډۍ بيا ټولو په گډه خوږه. تر خبرو خدا ډېره وه. وروسته نجونو خپلې نوې جامې، ټيکري او خپلې راواخيستل. هر څه يې خوښ وو، په لومړي ځل يې نظريه منل شوې وه. ارزښت ورکړل شوی و. د انسان په سترگه ورته کتل شوي وو. بيا د مکتب په باره کې سره غږېدلې. سترگو يې ځلا کوله، ځانونه يې د مکتب په سپين ټيکري او تورو جامو کې ليدل.

رحمدل راډيو ته لاس ور وغځاوه. د جنگ، وژنو او د وطن د وراني خبرو يې سترگې لنډې کړې. ماخستن يې په کور کې جاينماز هوار کړ، د دعا په وخت کې يې د زړه له اخلاصه وويل:

-يا خدايه! ما وبخښې، زما مور او پلار وبخښې، ټول مسلمانان وبخښې. يا خدايه په داد دې راضي يم. نجونې او هلکان ټول راباندې گران دي، قربان دې شم، نور به نو څه درنه غواړم! د گل غوندې په ښکلو لوڼو دې نازولی يم. يو دم يې وژړل، و يې ويل:

-ښځې او نجونې مې ډېرې وځورولې. قول دی، نور به غم را نه و نه وينې. جامو، خوږو، درس، صحت...ته به يې پام کوم...يا خدايه! انځرگل مې هم تن او وجود دی، که خوار وي، زه به ورسره خوار يم، که يې عزته وي، زما نوم به ورسره يادېږي... يا ربه! ته خو لا ډېر عزت ورکړې.

يا خدايه! ښکلی وطن دې راکړی، پورته به واوړه وخوړې، له نيم ساعت پياده مزل وروسته به د غنمو لو ووينې. ښکلې هوا، صافي اوبه، شين آسمان، ښايسته منظرې... خو موږ يې په قدر نه پوهېدو، وران مو کړ، ژمنه ده! خپل وطن مور گڼم. په ابادۍ کې يې برخه اخلم... و مې بخښه، اول به د نجونو سوځېدلی مکتب جوړوم.

د نيازۍ کوټې ته ورغی، لومړی يې غاښونه پرېمانځل. بيا له نيازۍ لرې پرېووت.

يو دم غريو واخيست، له ښځې يې بخښنه وغوښته. و يې ويل چې تل يې په سپکو نومونو ياده کړې ده.

و يې ژړل، په ژړا کې يې وويل:

-اه رحمدله! ټکی رحم نه لرې، لور مې ناروغې مور ته نه ور پرېښودله. نيازۍ! سهار به دې پخپله په خپل موټر کې پلارگنۍ ته ورولم.

نيازۍ ورو په کمپله کې ور پټه شوه.

پيشو غلې شوه.

سېرلي وويل:

-پيشو. چټياپ دې خلاص شول. په خيالي کيسو دې سربداله کړم.

پيشو وويل:

-چرگې او هيلی د يوې ورځې فکر را نه غوښت. ورته و مې وايه.

سېرلي وويل:

-له رحمدل دوی د دومره انسانيت تمه مه لره!

پيشو وويل:

-خو انسانيت اسانه دی، و دې لیدل! له رحمدله مې په خيال کې انسان جوړ کړ، رحمدل په يوه ورځ کې هم ځان او هم ټوله کورنۍ خوشاله کولای شي. نه زحمت غواړي او نه هم مصرف. مازې دې لږ ځان بدل کړي. خبرې دې نرمې کړي، مينه دې ورکړي، د نورو حقوق دې وپېژني. په وطن دې زړه وخوږوي، خپل دې يې وگڼي... بس! همدومره!

يو دم د نیازۍ کوکې پورته شوې.

هيلی په وارخطايي وويل:

-څه خبره ده؟

پيشو وويل:

-رحمدل به بيا ښځه تر سوکانو لاندې کړې وي. په مرداره خوله مچکه ترې غواړي.

سېرلي وويل:

- نه مې درته ويل چې له رحمدل دوی د انسانيت تمه مه لره! دا خلک خدای که سم کې. پېړۍ، پېړۍ يې همداسې ژوند کړی. هيڅ تغير نه مني.

پيشو بام ته وخته. پر دېوال کېناسته. سپوږمۍ يې تر تېرو غوږونو يو گز پورته ولاړه وه.

پیشو د لوڅو غرونو سپېرو څوکو ته وکتل، لاندې راغله، د غره په لمنو کې خړ پر، شکېدلي کورونه پراته وو. کنډ و کپر پاخه سړک ته یې وکتل، لوی پل پر ملا مات و. د برق پایې ړنگې وې، سوځېدلی مکتب تک تور ښکارېده. هديره تر کلي غټه وه، د وهل شويو ونو زاړه موندان سپېره وو...

د پیشو سترگې ډکې شوې. سره ساه یې وایسته. و یې ویل:

-اخ! وطنه! په تا کې میلیونونه رحمدل دوی اوسي. کاشکې یې خپل گټلې، کاشکې دې په قدر پوهېدای، کاشکې یې ستا د درلودلو لیاقت درلودای. کاشکې، کاشکې، کاشکې...

پای

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library